

TORSDAG 2 FEBRUARI. NR 5/2017

Civila hjältar
bygger upp
Syrien igen

Sidan 5

Vetenskapen
har inte dödat
Gud, tvärtom

Sidan 8

Papperslösa
måste få livet
att gå runt

Sidan 20

Försvarare

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS, INSTICK TILL ESBO OCH GRANKULLA

Ärkebiskopens tal gav rum för tolkning

Kari Mäkinen gav inte prästerna tillstånd att viga par av samma kön.

Biskoparna utreder vad det kan betyda för kyrkan att säga upp vigselrätten. **SIDAN 4**

Det pinsamma vi alla tänker på

Sidan 12

Middagsdemonen är här igen, och han är stark

Sidan 10

Om hur ett nej öppnar nya dörrar

Sidan 6

Patrick Wingren om musikaliska ledstjärnor

Sidan 14

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Nu börjar det på allvar

BÄGGE ASSOCIATIONERNA är lite osnygga. Bägge är ändå i grund och botten rätt. De kunde heta: Nu flög korken av. Eller: Anden är släppt ur flaskan. Kyrkan har nått en punkt när försiktighetens sista hamnport är passerad och färden drar ut på ett gropigt, öppet hav. Det kommer varken att bli vackert eller lugnt framöver. Så från och med nu det är bäst för alla inblandade att åtminstone vara ärliga.

I korthet är det det bästa rådet för den diskussion som nu går in i ett nytt skede, den om kyrkan, vigseln och de samkönade par som staten nu ger rätten att gifta sig på samma villkor som andra. Och kyrkan, som skruvat på sig i årtal, är helt enkelt tvungen att lösa det hela för egen del på något sätt. Frågan var central på biskopsmötet häromveckan. Ärkebiskop Kari Mäkinen var den som öppnade korken, med ett långt och eftertänksamt inledningstal, som det numera blivit allt ovanligare att han håller när biskopskollegiet möts. Talet har citerats och bitar ur det har lyfts fram lite olika beroende på vinkling. I flödet föll ändå något av själva kärnan utanför rapporteringen.

Många har jublat över ärkebiskopens starka betoning på att diskussionen om äktenskapet inte får bli en där människan glöms bort. För dem som berörs av den nya lagen är frågan om att få gifta sig inte en åsikt eller en attityd, utan liv och smärta – och nu: glädje. Också någon med en avvikande åsikt behöver kunna glädjas med dem, eller ens förstå att de gläds, var Mäkinens budskap, till kollegerna i första hand, och till den stora krets som hörde det via medierna i andra hand. Något försvar för en trosargumentation med sårande retorik ser han inte. Att biskoparna, delvis på grund av traditionen att vara eniga utåt, gett grumliga budskap har sårat människor. Det har dessutom skymt det mänskliga perspektivet i biskoparnas egen diskussion, en som de borde ha fört som människor om människor, bekänner Mäkinen, och utnämner sig själv som medskyldig. Det kan tolkas som att han nu ger biskoparna åsiktsfrihet – och åsiktsoenighet – också utåt.

DET MEST angelägna budskapet i talet är ändå viljan att flytta fokus från detaljen äktenskapet till helheten. Det handlar om att slöjan för kyrkans interna olikheter nu dras bort med yttre kraft. Vi behöver samtal om trostolkning, bibeltolkning, människosyn och gudsbild. Det är här det guppande havet öppnar sig, och ärkebiskopen kan ingenting annat lova än en osäker färd. När han nämner den spänning, oro och ofrid som han tycker sig ha anat i kyrkan på sistone är det troligen en riktig analys. Intuitivt har kyrkans olika aktörer känt oron, en del har kanske kunnat analysera den själva, andra har kanske inte gjort det och vissa har bitit sig fast vid äktenskapsfrågan. Det är trots allt, enligt Mäkinen, inte så att kyrkan finns till för äktenskapets – utan för Kristi skull.

Centrum och periferi kommer att vara viktiga för positionsbestämningarna på den resa kyrkan nu måste göra.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: CECILIA ALAMERI

”Det är ingen självklarhet att leva i ett fritt land.”

Litar på att Gud visar väg

– Oberoende om vi vill inse det eller inte är ungdomarna den framtida kyrkan, säger Cecilia Alameri, teologistuderande, underlöjtnant i reserven och förespråkare för ungas delaktighet i kyrkans beslutsfattande.

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

En bokhylla full med muggar, bruna soffor, en kaffekokare med vänliga men bestämda hanteringsinstruktioner. På sofforna sitter en grupp teologer och för en diskussion om hur de som är av olika åsikt inom kyrkan ska kunna diskutera med varandra.

– Så här är det alltid, du kan lätt sätta dig här och bli kvar hela dagen, säger **Cecilia Alameri** om Mysis, Teologiska studentföreningens kafferum.

Alameri kommer från Esbo, men studerar nu för andra året vid Åbo Akademi. Människomötena och diskussionerna är det bästa med teologistudierna, tycker hon. Hon fascinerats av att alla studerande här är intresserade av samma ämne, men ändå kan ha helt olika syn på de saker som behandlas under föreläsningarna.

– Jag tycker det är spännande att människor kan tro på en och samma sak, men ändå så olika. Det är också spännande att få läsa om hur man kan tolka Bibeln och samma bibelställe på så olika sätt.

Vet du vad du vill jobba med i framtiden?

– Jag vill ofta göra jättemycket. Jag läser både alla de kurser som behövs för att bli präst och dessutom pedagogik. Jag skulle gärna vilja jobba som präst, och tror att det säkert kunde vara min grej. Men mitt hjärta brinner också för Finlands försvar, så militärpastor skulle inte heller vara helt fel.

Vill försvara sitt land

Militärtjänstgöringen var en sak Cecilia Alameri alltid haft med i sina planer.

– Finland är ett fritt land, men det är ingen självklarhet. Det ser vi i andra delar av världen. Alla kan på något sätt bidra till det och det här är mitt sätt, förklarar hon.

Under beväringstiden hann hon gå både reservofficersskolan i Fredrikshamn och en beväringsspastors- och diakonutbildning i Villmansstrand. I uppgiften som beväringsspastor ingick bland annat att leda den Kristliga beväringsspastorsgruppen verksamhet.

– Det var väldigt givande. Jag fick vara med på många övningar som ordnades i terrängen. Jag fick diskutera med andra beväringar och kanske också hjälpa dem med att på något sätt hitta motivation och se det fina med att vara där.

Alameri berättar att det är två frågor hon alltid brukar få om sin militärtjänstgöring: ”Hur var det att vara i militären som kvinna?” och ”Hur kan du vara där som kristen?” På den första frågan svarar hon att det inte var en stor sak, alla bemöts och behandlas lika.

– På övningarna var vi alla där tillsammans och vi hade samma förutsättningar att klara oss bra eller dåligt.

När det gäller den andra frågan tror hon inte att deltatagande i försvaret och att vara troende utesluter varandra.

– Jag ser det mera som att tron kan-

ske ger oss en styrka; Gud ger oss också en sorts stridsutrustning som hjälper och stöder oss. Och Försvarsmakten utbildar ju inte beväringar här i Finland för att vi ska döda människor, utan för att försvara.

Var är det viktigaste du lärt dig i militären?

– Det är säkert den ledarskapsutbildning som gavs i reservofficersskolan. Jag fick lära mig jättemycket och fick verktyg för att kunna fungera som en bra ledare. Beväringsspastors- och diakonutbildningen gav också mycket när det gäller kyrkligt arbete och självård.

Alameri har deltagit i reservövningar som militär diakon, varit utbildare vid gymnasiets säkerhetskurs och varit

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Nina Österholm tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson tfn 040 831 6788 Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A,	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Sofia Torvalds Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämnar in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonssdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	ISSN 0356-1275

med om att leda en kurs som ska göra militären bekant för kvinnor. Hon tycker det är roligt att lära ut överlevnad, orientering och förstahjälps och betonar vikten av att upprätthålla de egna kunskaperna.

Just nu tränar Alameri inför sommarens utmaning: en långdistansmarsch i Nijmegen i Nederländerna. Marschen, som är den största i sitt slag, har ungefär 47 000 deltagare och firade hundraårsjubileum förra året.

– Jag ska delta i militärklassen, vilket betyder 160 kilometer marsch med tio kilo på ryggen under fyra dagar. Det ska bli jättespännande och kommer säkert att kräva mycket, både fysiskt och psykiskt.

DET FINASTE med kyrkan är att vi kan ha helt olika åsikter men ändå på något sätt enas i en gemenskap, tycker Cecilia Alameri.

Unga vill ha en egen plats i kyrkan

Cecilia Alameri är också Teologiska studentföreningens representant i NAVI, på svenska "Inflytandegruppen för unga vuxna". Organisationen strävar efter att skapa nätverk mellan unga förtroendevalda i kyrkan och vill utmana unga som hör till kyrkan att delta, påverka och ta ställning till olika frågor. Till exempel stod NAVI bakom ett initiativ på Ungdomens kyrkodagar som handlade om ungdomskvoter till kyrkomötet.

– Oberoende om vi vill inse det eller inte så är ungdomarna den framtida kyrkan, säger Alameri.

Finns det något i kyrkan i dag som du skulle vilja förändra?

– Inställningen till ungdomar och den

förändring som sker skulle kunna ses över. Ofta verkar det som om man tror att ungdomarna bara vill förändra allt och ta in en massa nytt, de vill bryta traditionerna och göra något helt annat. Men kanske är det sist och slutligen bara så att unga också vill ha en plats i kyrkan, en plats som passar dem.

Våga gå in i diskussionerna och var inte rädd för att säga att du inte är av samma åsikt som alla andra, är Alameris råd till den som vill vara med och forma kyrkans framtid.

– En av de finaste sakerna i vår kyrka är att vi kan ha väldigt olika åsikter, men ändå på något sätt enas i en gemenskap. Vi måste alla lita på att vi får Guds nåd; att han förstår och förlåter oss och visar oss den rätta vägen att gå.

CECILIA ALAMERI

FRÅN ESBO, BOR OCH STUDERAR THEOLOGI I ÅBO.

ÄR UNDERLÖJTNANT I RESERVEN.

HAR DELTAGIT I RESERVÖVNINGAR SOM MILTÄRDIAKON.

REPRESENTANT I INFLYTANDEGRUPPEN FÖR UNGA VUXNA, NAVI.

Diskussion om församlingsgränser

LOVISA. Helsingfors och Borgå domkapitel informerar om planerna att samman slå församlingarna i Lovisa-nejden. Mötet går av stapeln i Lovisa kyrka onsdagen den 15 februari kl. 19–20.30.

Tillfället är öppet för allmänheten, men en särskild kallelse går till församlingarnas anställda och förtroendevalda. Församlingsstrukturen har utretts sedan 2015.

Stiftens utredningsmän har gjort sina rapporter, och utgående från dem kommer domkapitlen att i mars 2017 ta initiativ till en ny församlingsstruktur. Församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige kommer sedan att ge sina utlåtanden 20 april.

De närvarande har möjlighet att framföra sina synpunkter och ställa frågor.

Hemlösa hänvisas till Hermansstad

HÄRBÄRGE. Från och med vecka fem öppnar Hermansstads diakonihus i Helsingfors sina dörrar för hemlösa som behöver någonstans att sova över natten. Det betyder att de tillfälliga natthärbärgen som Helsingfors församlingar turats om att arrangera i stadens kyrkor upphör.

– Att kyrkan ordnade nödinkvartering var en viktig

signal på att något är fel i samhället, säger **Carre Lönnqvist** som är koordinator för mångkulturellt arbete i Johannes församling.

– Det kommer fortfarande att behövas frivilliga som hjälper till att ställa i ordning inför natten på diakonihuset, säger **Stefan Forsén**, kontraktsprost i Helsingfors.

Böcker i nätet **allkristet.fi**
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Biskopar utreder vigselrätten

VIGSELRÄTTEN.

Ärkebiskopen har inte gett prästerna tillstånd att viga homosexuella par. Hans öppningstal på biskopsmötet har väckt diskussion.

TEXT: JOHAN SANDBERG/
KYRKLIG TIDNINGSTJÄNST
ARKIVFOTON: CHRISTA
MICKELSSON

I sitt öppningstal sade ärkebiskop **Kari Mäkinen** att man inte kan förutse de situationer som kan uppstå i kyrkan efter att den nya äktenskapslagen träder i kraft i mars.

– Det kommer att finnas situationer när en präst i enlighet med sitt samvete viger till äktenskap, trots nuvarande anvisningar. Det stjälpjer inte kyrkan, sade Mäkinen.

I en analys av talet skriver **Meri Toivanen** på Kotimaa24 att ärkebiskopen gett prästerna tillstånd att viga par av samma kön.

”Att kyrkan stjälpjer är ett abstrakt budskap. Det kan syfta på den världsvida Kristi kyrka, på strukturen av den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland eller upplevelsen av kyrkans enhet. Var och en kan bestämma vilken tolkning man väljer”, skriver Toivanen.

Kyrkpressen bad ärkebiskopen per e-post att precisera sitt uttalande.

Betyder det att prästerna får viga par av samma kön utan några följder då den nya äktenskapslagen träder i kraft?

– Nej, det betyder det inte, är det korta och koncisa svaret som ärkebiskopen ger via sin teologiska specialmedarbetare.

Biskop **Björn Vikström** anser inte heller att ärkebiskopen gett tillstånd att viga par av samma kön.

– Nej, i sitt tal ville han lugna fältet och påminna om att varken det kyrkliga livet eller förkunnelsen av evangeliet rubbats i den här frågan, svarar Vikström. Biskoparnas linje är fortfarande att kyrklig vigsel inte bör utföras så länge nuvarande avvisningar gäller.

VAD ÄRKEBISKOP Kari Mäkinen avsåg i sitt tal har väckt diskussion.

– Den präst som vill och kan glädjas med ett samkönt par som vikt sig borgerligt kan tillsammans med dem planera en ceremoni som långt liknar välsignelsen av äktenskap. Den kan ordnas i en kyrkan, vid bröllopsfesten eller i parets hem. Där kan man tacka Gud för att de berörda har hittat en livskamrat som är beredd att lova trohet, kärlek och omsorg livet ut.

Viger någon av stiftets

präster mot de nuvarande anvisningarna kommer Vikström att reagera.

Konsekvenserna utreds

Biskopsmötet gör nu en bred utredning om vigselrätten och de alternativ kyrkan har när den nya äktenskapslagen träder i kraft i mars.

Initiativet till utredningen kommer från kyrkomötet, som i november bad biskoparna reda ut konsekven-

serna av att kyrkan avstår från vigselrätten.

Biskoparna har kallat professor emerita **Eila Helander** som utomstående utreda-

PROFESSOR EMERITA Eila Helander ska utreda vilka konsekvenser det får för kyrkan att säga upp vigselrätten.

re. Utredningen ska bedöma både de positiva och negativa följderna av att behålla vigselrätten och att avstå från den.

Vilken betydelse har frågan för kyrkans identitet? Hur påverkar den kyrkans anställda samt relationen till medlemmarna och staten? Hur har frågan lösts i andra lutherska och anglikanska kyrkor? Det är frågor som utredningen ska beakta.

Helander bistås en styrgrupp som består av ärkebiskop **Kari Mäkinen**, kanslichef **Jukka Keskitalo**, Kyrkans forskningscentrals tf direktör **Kimmo Ketola**, ecklesiastikråd **Pirjo Pihlaja** och biskopsmötets sekreterare **Jyri Komulainen**.

Arbetet ska vara klart den sista oktober i år, så att biskopsmötet kan ta ställning till utredningen senast i februari. Avsikten är att frågan behandlas i kyrkomötet, kyrkans högsta beslutande organ, först vid vårsessionen i maj 2018.

Växande obehag

– Det är viktigt att vi i kyrkan förstår vilken betydelse ändringen i äktenskapslagen har för regnbågsfolket och deras nära, sade ärkebiskop **Kari Mäkinen** när han öppnade biskopsmötet.

Ärkebiskopen säger att han känt av en växande känsla av obehag och spänning under ytan.

– Den har vi inte kunnat avlägsna med teologiska eller juridiska argument. Tvärtom har oron ökat.

Mäkinen vill placera människorna främst, inte prästerna och kyrkans konflikter.

– För egen del vill jag vädja om att ingens äktenskap och bröllopsfest blir föremål för kyrkopolitisk demonstration eller blir ett slagträ i en kamp. Prästens uppgift är att tjäna människor, inte sina egna eller andras kyrkopolitiska mål.

Mäkinen är också bekymrad för att man värderar varandras tro och liv på basen av synen på äktenskapet.

– Den kristna kyrkan finns inte i världen på grund av äktenskapet. Kyrkan finns i världen för Kristi skull.

Mäkinen sade i Yle:s Aamu-tv förra veckan att kyrkan inte borde avstå från vigselrätten.

BARNLEDARE UTBILDNING

”Vi följer naturligtvis examensgrunderna”

Den oro som följt på beskedet om att Yrkesakademin i Österbotten (YA) anhallit om att få ordna barnledarutbildning är obefogad, menar YA.

Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby (Kredu) uttryckte i Kyrkpressen 2/2017 sin

oro över att YA inte tänkt sköta de delar av utbildningen som berör kristen fostran.

– Vi följer naturligtvis examensgrunderna och i de obligatoriska examensdelarna ingår bland annat etik, moral och fostran

som grundar sig på kristen lära. Det vi inte erbjuder är den valbara fördjupade examensdelen kristen fostran. Vi är måna om att ha verksamhet som fyller kriterier för hur man ordnar professionell och kvalitativt god yrkesutbildning, säger

Elisabet Björk-Norrgråd, utbildningschef för välfärd och service vid YA.

Hon säger att YA fått förfrågningar från kommunerna om att starta en barnledarutbildning. Det har att göra med att den nya planen för småbarnspedagogik tas i bruk under 2017, vilket betyder att

fler anställda med fokus på småbarnsfostran kommer att behövas i kommunerna.

YA:s planer har väckt frågan om det finns tillräckligt många studerande för två utbildningar i regionen.

– Jag tror nog att intresset räcker, säger Björk-Norrgråd. Kommunerna

har uttryckt att utbildningen helt klart behövs, vilket också prognoser visar. Kredu och den utbildning som finns där är väldigt bra för just dem som vill gå där, men eftersom önskemål om alternativ har framförts bör vi vara lyhörda för det.

■ CHRISTA MICKELSSON

AZIZ HALLAJ koordinerar ett projekt där de lokala frivilliga i Syrien ska tas med i fredsarbetet och uppbyggnaden av landet. Nu är hjälpen ofta alltför toppstyrd från internationellt håll.

Civila krafter är Syriens hopp

NYTÄNKANDE BISTÅND. Den största hjälpen till syrierna har kommit från lokala gräsrotsorganisationer. Vållig, men fyrkantig internationell hjälp hotar att slå just den infrastrukturen i bitar.

TEXT: MAY WIKSTRÖM FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES/
FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

Dagens Syrien i siffror är dyster läsning.

Siffrorna är motstridiga, och ibland ett politiskt instrument både för regimen och för Syriens grannländer – allt i dragkampen om det internationella biståndet till regionen. Notan i människoliv är grym: uppskattningsvis fem miljoner syrier har flytt landet, ytterligare sex miljoner är interna flyktingar. Två miljoner människor har skadats, en halv miljon har dödats. Och än är det inte över. Den stora utmaningen är vad som blir kvar av landet den dag det blir fred. Det är syriern **Aziz Hallaj** en av de första att lyfta fram:

– Ja, siffrorna är skrämmande. Men

”Jag vill nu berätta för er hur vi försöker klara vardagen.”

Civilkampen Lhama Khadour inför den internationella publiken av biståndsaktörer

mest skrämmande av allt är att Syrien slungas allt djupare in i fattigdom och nöd för varje år som går. Vi har förlorat 40 år av utveckling under den tid som kriget har pågått. Bortser man från kriget har hela samhället utarmats på sociala strukturer, säger han.

Stort finländskt projekt för fred

Aziz Hallaj är en internationellt erkänd expert på stadsplanering, utveckling och lokal administration. Han koordinerar ett projekt som kallas *the Syria Initiative*. Det är för tillfället det enskilt största finansierade fredsprojektet från utrikesministeriet via Finska Missionssällskapet och lokala partner.

Uppdraget gäller gräsrotsarbete och nätverksbygge mellan lokala fredsaktivister. Häromveckan samlades en multinationell, välrepresenterad skara från humanitära organisationer till ett seminarium i Helsingfors för att ventilera hur intressenter kan stöda den syriskas freds- och uppbyggelseprocessen på ett sätt som inte skadar de lokala nätverken, och undvika ett understöd som utarmar landet i ett längre perspektiv genom att bli en del av Syriens nationalekonomi.

Hallaj ger ett konkret exempel:

– Hjälporganisationerna flög in ett överutbud av filter. De hamnade förstås på marknaden eftersom folk ville byta dem till något annat. De billiga filtarna gjorde att ingen köpte av de lokala filtillverkarna, som miste sin utkomst och slutade. Så blev det ännu ett slag för nationalekonomin.

Skuffades undan av de stora

Till träffen i Helsingfors har civila aktörer flugits in från Syrien. För en gångs skull – kanske den första i en öppen dialog, minns Hallaj – får gräsrotterna komma till tals med de stora. En av de lokala rösterna tillhör **Lama Khadour**, som i många år engagerat sig i socialt arbete, bland annat i slumområden. Hon vittnar, tolkad från arabiska, inför den stora publiken, med flera diplomater från andra länder på plats.

– Vi har en sång som börjar: ”Berätta för mig om mitt land”, och nu sitter jag här för att tala om ett land som borde vara mitt, men som känns främmande och underligt. Jag vill nu berätta för er hur vi försöker klara vardagen. På grund av de ekonomiska sanktionerna

saknar vi medicin, livsmedel, reservdelar. Vid sidan av kriget försöker folk dagligen försörja sina familjer, gå i skola, klara vardagen. Ändå kommer det kanske som en överraskning för många att den största hjälpaktören i krisen är det syriskas civilsamhället, säger hon.

Det bor en stor styrka i de vanliga människornas vardag. Särskilt i början var hjälpviljan stor. Men när biståndet började droppa in till flyktingar, både interna och utanför Syrien, skuffades de lokala krafterna åt sidan. De fick inte del av resurserna trots sin kunskap om sitt eget samhälle, och behärskade inte det internationella biståndets maskineri.

I diskussionen på podiet nämns flyktigt också lokala religiösa aktörer.

Bidrar de religiösa samfunden med något positivt – eller rent av negativt i processen?

Aziz Hallaj tvekar lite:

– Vi har sett både och. Heroiska insatser av religiösa människor, kristna kyrkor som delat ut mat bland muslimer, muslimsk välgörenhet mot andra. Men vi har också sett religiösa aktörer som sprider hatretorik. Och när det gäller religionen är det inte så tydligt vilka oddsen är.

GEMENSAMT ANSVAR

Stöd till unga syrier

Startskottet för årets Gemensamt Ansvar-insamling går söndagen den 5 februari. Årets insamling stöder de syriskas ungdomarnas utbildning. I fjol var en tredjedel av de syriskas ungdomarna utanför

SYRISKA FLYKTINGAR erbjuds både utbildning och fritidsaktiviteter via årets GA-insamling. FOTO: VILLE ASIKAINEN

utbildningssystemet.

Kring 60 procent av Gemensamt Ansvar-insamlingens intäkter går via Kyrkans Utlandshjälp till utvecklingssamarbete och katastrofhjälp. I Finland används insamlingsmedlen för att hjälpa människor som fallit offer för människohandel.

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnads kalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoisimo.fi

www.espoonhautaus.fi

Att våga säga nej för ett större ja

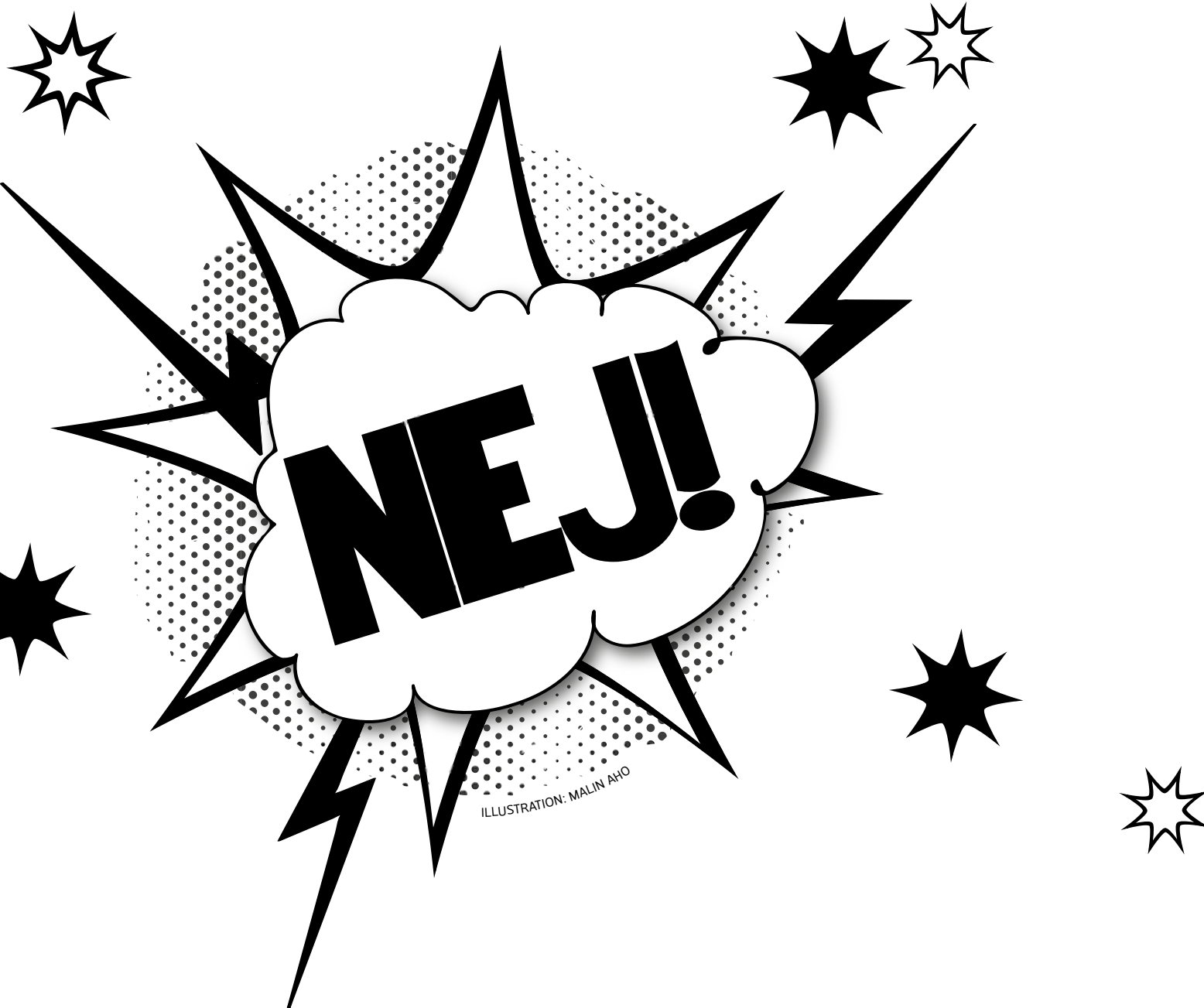
SERIE. Det är tråkigt att avstå, känns trist att säga nej. Men ibland kan avstånd och tomrum skapa utrymme för något nytt – och bättre? I en serie på sex delar skriver teologen Britta Hermansson om livet här och nu.

ETT AV de ord jag tröttnat på är prioritera. Trots att så mycket av livet handlar om just det. Att säga nej för ett större ja kan bli en vackrare glipa i tillvaron. Det är trångt och tråkigt att avstå, men sett från en annan vinkel kan det i stället vara möjligheten till ett nytt ljusinsläpp. En liten oansenlig glipa som öppnar till något nytt när andra upplysta och självklara rum stängs igen, av oss själva eller av det liv som bokstavligen talat kan bomma igen dörrar som alltid varit öppna och tillgängliga. När det händer saker som vi inte tycks välja själva blir det oerhört svårt att se något annat än begränsningen. Andras råd snarare stänger till än öppnar för nya möjligheter. Man måste hitta glipan själv. Förhoppningsvis finns någon mer som orkar stå kvar i den begränsningen och dela mörkret tills ljusinsläppet blir påtagligt i det liv som nu är annorlunda.

De yttre förändringarna i tillvaron krymper min yta. Sjukdom, ålderdom, skilsmässa, dödsfall, osämja och besvikelser. Det är också en påtaglig upplevelse för den som lider av psykisk ohälsa. Ängest är upplevelsen av ett alltför trångt utrymme. Det är svårt att andas och en svåridentifierad rädsla kan förlama livet. I det här läget blir valsituationerna allt annat än enkla. Men det finns berättelser om människor som så småningom ändå hittar vidare. Det tar tid och mod att vänta in glipan och ana ljuset.

MEN SÅ FINNS de situationer som helt och fullt handlar om egna val. När jag själv måste våga säga nej. Utan att veta om det ska innebära ett ja till något viktigt och i längden mer hållbart. Att avstå är svårt. Särskilt när man bara ser begränsningen, känslan av att missa något. Men det går att öva sig i små val, lära sig känna igen och bli uppmärksam på hur man mår och vad det leder till. Att först leta glipan, det nya ljusinsläppet, fungerar dåligt. Innan jag stängt till bakåt blir det korsdrag eller ett dåligt upplyst rum. Man behöver stänga en dörr, stå kvar och vänta sig vid mörkret och den yta som blir så begränsad, utan sikt. Här krävs en del mod, is i magen eller tillit. Välja ett nej och inte ännu veta om det finns ett annat ja, bara stå kvar tills glipan kan anas. Då är man på väg. Här blir det viktigt att våga ta ett steg vidare. Men ofta ger det ena steget det andra. Man börjar ana en ny möjlighet och inte sällan blir fler välsignade.

Man ska kanske byta bostad och hitta rätt tillfälle. Sälja, köpa och flytta. Rycker i dörrar och letar, kanske inte så bokstavligen som just i detta exempel, men i sitt engagemang. Men när tiden är inne faller bitarna på plats. Ett kännetecken är ofta att fler berörs po-

DEL NUMMER fem i serien Mogna vackert handlar om att bereda plats för Gud och våra medmänniskor i livet.

sitivt av tidpunkten. För många är det ett stort val, men det kan också vara ett övnings exempel i att lära sig vänta och tro på ett större ja längre fram. Tacka nej till en del erbjudanden och så kommer det som blir så mycket bättre, för mig och för fler.

SÅ FINNS DET tider i livet när ingen förstår mitt nej. Knappt ens jag själv. När begränsningen är nödvändig men bara gör ont. Ändå är det mitt eget tydliga val. Till det krävs mod. Att våga. Känslan av att missa något, hamna utanför, bli bortglömd, kan finnas på den begränsade yta som blir kvar efter ett sådant nej. Men drivkraften är en längtan efter enkelhet, att avstå en del som kan se bra ut för att kanske finna något som i det egna livet blir större. För omgivningen ser det kanske ut som en ren förlust eller begränsning.

En stor frestelse när vi blir osäkra är att rådfråga många olika människor. Det svåra är att råden blir lika många som de vi frågar. Lyssna inåt. Känn efter. Forma en bön, samtala med Gud. Vare sig det är ovant eller självklart, så kan en ny fas i livet skapa nya ord. Ett annat språk för min längtan.

Jag möter ibland människor vars berättelse handlar om en upplevelse av att vara instängd i ett mörkt rum, en begränsad förmåga eller total ovisshet

om nästa steg. Det självklara är borta. Man är förvirrad. En del börjar, efter en tid, trevande formulera upplevelsen. Det kan vara med ord, andra målar eller använder lera. Det är ett sökande efter ett språk för att uttrycka något, känna att det inte bara är tomt och mörkt. En väntan på ett större ja. Mitt i begränsningen och den diffusa känslan att kanske missa något kommer glipan. Den kan så småningom också leda till en ny riktning. Glipan i tillvaron som är mitt ja till något större handlar också för många om min nästa. Engagemang som tagit all tid är borta. Jag har sagt nej till mycket. Så kommer ljusinsläppet och jag ser min medmänniska i ett nytt ljus. När Jesus talar om att säga nej för ett större ja handlar det om att mista för att finna.

”Den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det.” (Matt:10:39b)

DET ÄR SÅ mycket som kan gå förlorat i våra liv. Medan vi tror oss rädda världen stressar vi sönder vårt inre i alla engagemang och den otillräcklighet som kommer i spåren av all duktighet. Att mista sitt eget liv kanske inte handlar om att offra sig totalt, utan att ge upp sina egna ansträngningar och börja lyssna till rösten som säger: ”Följ mig.” Säg nej till det som i andras ögon ser bra ut på grund av att det finns en annan

dragning, kräver en hel del mod. Tänk om det är att verkligen säga ja till det som ger mening? Man kan förlora en del prestige och synliga resultat. Men finner livet.

■ BRITTA HERMANSSON

MOGNA VACKERT

I EN SERIE PÅ SEX DELAR SKRIVER BRITTA HERMANSSON OM ATT HITTA TJUSNINGEN I ATT LEVA SITT LIV HÄR OCH NU.

TEXTERNA ÄR ETT PLOCK UR BOKEN MOGNA VACKERT – MED RYTM, RIKTNING OCH RESSÄLLSKAP.

BRITTA HERMANSSON ÄR PASTOR I EQUENIAKYRKAN I SVERIGE. HENNES BÖCKER HAR GETTS UT AV FÖRLAGET LIBRIS.

”Så finns det tider i livet när ingen förstår mitt nej. Knappt ens jag själv.”
Britta Hermansson

I SKATTKAMMARÖN spelar Niklas Åkerfelt en charmig sjörövare med nattsvart själ. FOTO: CATA PORTIN

Många sanningar om ont och gott

ONDSKA. Vad är ondska? Skådespelare Niklas Åkerfelt, som spelar den skurkaktiga Long John Silver på Svenska teatern, påpekar att människor sällan är alltigenom onda

TEXT: KARIN WESTERLUND

Niklas Åkerfelt är en Helsingforsfödd skådespelare som är känd som den tvärtänkande Arto Söderstedt i den svenska kriminalserien *Arne Dahl* och den sluga Long John Silver i Svenska Teaterns uppsättning av *Skattkammaren*.

Han har blivit lovprisad för sitt framträdande som den genomskådande Long John Silver, en karaktär som först är den pålitliga vän unga Jim behöver, men på några minuter förvandlas till berättelsens lömska antagonist.

Ondskan omkring oss
– Det vore fint om man kunde leva sitt liv helt utan ondska, men i den värld vi lever i vet

jag inte riktigt hur det skulle vara möjligt. Ondskan lurar vid varje hörn, allt man behöver göra är att öppna tidningen eller titta på nyheter så är den där, säger Niklas Åkerfelt.

Finns det människor som är onda bara för att vara onda? Niklas Åkerfelt tror inte det. Ondskan finns alltid runt omkring oss, men om vi tänker på terroristattacker, eller när någon kör en lastbil in i en folkmassa, så finns det alltid något som motiverar handlingen. Något som gärningsmännen tror på, något som deras ideologi inspirerat dem till. Detta något kan

Ondskan lurar vid varje hörn, allt man behöver göra är att öppna tidningen.

Niklas Åkerfelt

bli ett högre mål som de tänker ursäktar vad de gör eller har gjort.

– Skillnaden mellan ondska på scenen och ondska i verkligheten är att ondskan på scenen tar slut när salongens ljus tänds. Ondskan i verkligheten tar inte slut på det sättet, den är konstant.

Den mångdimensionella ondskan

Det finns många skådespelare som föredrar att spela onda rollfigurer och Niklas Åkerfelt tror att det bottnar i att de onda karaktärerna ofta upplevs som mer intressanta för att de är mer mångfacetterade. Men själv tycker han att det inte är någon skillnad om den han spelar är god eller ond, för att han anser att han behöver hitta karaktären i sig själv.

– Jag antar att ondska för mig är en handling av illvilja gentemot någon annan, medan godhet är en handling som man gör för någon annans bästa. Men om man hamnar i den situationen att man börjar ljuga för sig själv

så att saker ”åker på slir”, då kan godhet bli till ondska.

Enligt Niklas Åkerfelt är rollkaraktärer och människor sällan alltigenom onda. Oftast är de onda för att de kanske har ont eller är väldigt ledsna, och då kan de göra onda gärningar för att de tänker att det kan lätta på deras smärta. Men det finns också karaktärer som gör onda saker av helt egoistiska skäl.

– Om man vill tänka på hur många olika sanningar det kan finnas kring frågor om ondska och godhet så kan man komma och se på *Peggy Pickit ser Guds ansikte*, säger Åkerfelt.

– Det är ju egentligen i åskådarens eget huvud som den individuella ”sanningen” skapas, beroende på hur vi upplever saker, genom våra egna referenser.

Läs recensionen av ”Peggy Pickit ser Guds ansikte” på sidan 13 i denna tidning.

Skribenten Karin Westerlund har gjort arbetspraktik på Kyrkpressen.

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Orolig mage?

Sunwic
IBS

Känslig tarm – IBS

Var tionde finländare lider av känslig tarm (IBS) utan fastställd diagnos. Typiska symptom är uppsvälldhet, diffusa magbesvär, luftbesvär, förstoppning eller diarré.

Sunwic IBS är ett livsmedel för speciellt medicinskt ändamål för kostbehandling av känslig tarm (IBS) och förstoppning.

I hälsokostaffärer och på apotek.

www.valioravinto.fi

1960
Valoravinto

folkhälsan

Hyllnings- och kondoleans-

ADRESSER

Stöd Folkhälsans verksamhet genom att använda våra hyllnings- och kondoleansadresser.

Folkhälsanförningarna säljer adresserna lokalt via butiker, banker och begravningsbyråer.

Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans Förbund, tfn (09) 315 5613 eller adresser@folkhalsan.fi. Priset är 14 euro.

www.folkhalsan.fi

PÅ TVÄREN ULRIKA HANSSON

Behålla fokus

Vi delade bil en gång från Helsingfors till Terjärv, ganska exakt 443 kilometer, jag och mamman till en god vän till mig. Det är rätt sällan man får prata länge om viktiga saker med sina

vänners föräldrar.

Vi kom in på framtidsdrömmar och hon sa: ”Jag brukar hoppas att jag ska få träffa mitt fadderbarn som jag har via en välgörenhetsorganisation. Tänk om hon någon gång som vuxen hälsar på mig och jag får se att det gått bra för henne.”

Den önsknigen har stannat hos mig, lite som ett försök att behålla fokus. Det finns mycket som är viktigt i livet. Men mycket av det vi fyller dagarna med försöker jag påminna mig om att är kryddor, som muskotnöt i bechamelsås. Det är till exempel viktigt

att trivas hemma, men hur viktigt är det att ha ljus och fräscht i minsta detalj? Det är viktigt att må bra, men det är sällan detsamma som en tillvaro uppbyggd kring träning.

Jag får själv plötsliga ryck då jag absolut vill tapetsera om, köpa färska ör-

ter, träna ofta och läsa inredningsmagasin. Efter ett tag brukar jag komma till en plats som känns ödslig. Och där sitter jag och frågar mig vad jag ska göra sen då, om jag någon gång kommer att sitta fantasitiskt vältränad i ett rum inrett till fulländning.

Jag har nu en liten fadderflicka i Elfenbenskusten. På fotot jag fick står hon i klänning och gröna skor och tittar klokt och nyfiket på mig. Nästa gång jag ensidigt vill polera ytan i mitt liv ska jag möta den blicken och fråga mig vad jag drömmer om för framtiden.

ÄVEN OM Simon Edwards och Gareth Black föreläser om apologetik ser de sig i första hand som evangelister. Varje kristen borde vara beredd att svara på frågor som folk ställer om det kristna hoppet, anser de.

APOLOGETIK. Vetenskapen kan varken bevisa Guds existens eller motsatsen. Men den ger många ledtrådar som pekar på att Gud existerar. Ju mer vi upptäcker, desto fler bekräftelser får vi, säger Simon Edwards.

Vetenskapen pekar mot Guds existens

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Han är doktor i teologi och kommer från Brisbane i Australien. **Simon Edwards** föreläste senaste vecka i Jakobstad för intresserade av apologetik, för svar av kristen tro. Det gjorde han tillsammans med bland andra irländaren **Gareth Black**. Bägge är verksamma vid Oxford Centre for Christian Apologetics i England.

Har vetenskapen dödat Gud? var en av frågor som Simon Edwards svarade på.

– Att påstå det är att förenkla saken, säger han. Konflikten ligger inte mellan vetenskap och kristen tro utan mellan två världsbilder, ateistisk naturalism och teism, under vilket kristen tro faller. Å ena sidan att det inte finns någon skapare utan bara ett fysiskt universum, och å andra sidan att Gud skapat universum. Men trots konflikten kan både ateister och kristna vara vetenskapsmän på högsta nivå.

Frågan han ställer är vilken världsbild som skapar den bästa rationella grunden för vetenskapsutövning. Hans svar är den kristna världsbilden.

– På vilken grund kan jag anta att någon av de slutsatser min hjärna drar är sanna om jag bara är en produkt av irrationella krafter av tid, materia och slump? För att utöva vetenskap måste man anta att universum är begripligt, att vår hjärna är intelligent och meddelar sanna saker om världen runt oss. Det är förnuftigt ifall grunden för verkligheten är intelligent, alltså Gud, säger han.

Historiskt sett föddes vetenskapen inom teistiska ramar.

– Kristna förstod att universum är begripligt och att vi kan upptäcka saker med hjälp av vår hjärna. Det finns inga rationella ramar för att förstå universum och vår intelligens om grunden för verkligheten är irrationell.

De senaste decennierna har forskare gjort upptäckter som enligt Edwards stöder den teistiska världsbilden. Han nämner finjusteringen av universum och den semiotiska informationen inom mänskligt DNA.

– Utvecklingen inom DNA-forskningen ledde till att filosofen **Antony Flew** ändrade åsikt i frågan om Guds existens, från ateism till tro på Gud.

Inom mänskligt DNA finns information, så kallade blåkopior, som är en sorts ritning över hur mänskliga var-
elser ska byggas.

”Är jag en slumpmässig kosmisk tillfällighet i ett blint och likgiltigt universum som lever ett medvetet liv i kanske åttio år? Är det allt? Eller är jag här av en orsak?”

Simon Edwards

– Frågan är varifrån den här informationen har kommit. Den information vi bär på kommer naturligtvis från biologiska celler från tidigare generationer. Men varifrån kommer informationen i den första biologiska cellen? Det finns inget svar på den frågan. Vi vet bara att information alltid innebär intelligens, säger Edwards.

När han föreläser för gymnasieelever brukar han berätta följande exempel: Tänk dig att du går i skogen och hittar en uppslagsbok där. Varför ligger boken där? Du antar inte att en pappersfabrik intill exploderat och att pappret, medan det flög i luften, kom i kontakt med både trycksvärta och lim som skapade uppslagsboken när den landade på marken. Det är ganska osannolikt. I boken läser du intelligent information som du rationellt räknar med att en intelligens står bakom.

– I mänskligt DNA finns otaliga rum fulla av information. Därför är det rationellt att räkna med att intelligens står bakom den.

Finjusterande superintellekt

En annan vetenskaplig upptäckt som enligt Edwards stöder existensen av en superintelligens är hur universum finjusterats för liv.

– Om till exempel gravitationskraften bara var bara minsta kända marginal större eller mindre än vad den är, skulle det inte finnas något liv i universum. Och det finns 40 eller 50 liknande exempel på krafter som fysikerna upptäckt och som är helt avgörande för livet på jorden. Vilken är sannolikheten att alla dessa befann sig i exakt rätt mängd på samma plats samtidigt för att tillåta liv, ifall allt hände av en slump? Sannolikheten är så löjligt liten att vi talar om matematiska omöjligheter.

Här nämner han sir **Fred Hoyle**, en ateistisk fysiker som sagt att enligt vanligt bondförnuft har ett superintellekt härjat med fysiken och kemin.

– En ateist ser alltså bevis som varit tillgängliga de senaste decennierna som något som pekar mot existensen av ett superintellekt. Ur ett kristet perspektiv är det ju helt naturligt. Ju mer vi upptäcker av universum, desto mer bekräftas Guds existens i mina ögon. Därför älskar jag vetenskapen, säger Edwards.

Vetenskapen förminskar inte Simon Edwards kristna tro, tvärtom.

– Det överväldigande intrycket av ordning och design i universum pekar

mot en designer som upprätthåller ordningen. Vetenskap är bra på att svara på frågor om hur. Men vetenskapen är inte bra på frågan varför. Den frågan är mänsklig och kan inte ignoreras. Vetenskapen har sina begränsningar.

Simon Edwards tror alltså att Gud skapat universum.

– Bibeln är tydlig med att du och jag inte är här av en tillfällighet. Vi är här i ett syfte, för att Gud ville ha oss här. Det är en av livets stora frågor. Är jag en slumpmässig kosmisk tillfällighet i ett blint och likgiltigt universum som lever ett medvetet liv i kanske åttio år? Är det allt? Eller är jag här av en orsak? För att någon ville ha mig här?

Det är en fråga som han upptäckt alla människor kan relatera till. För alla har ställt den.

– Hur mycket vi än försöker skjuta upp frågan på olika sätt kan den inte undvikas. Som kristna vill vi visa att det finns ett hopp här i livet, ett hopp som inte kan tas ifrån oss även under de svåraste omständigheter. Kristus erbjuder ett hopp som inte ens döden kan ta ifrån oss. Inte bara för att han är Gud utan också för att han som människa besegrade döden.

Det finns verkliga belegg som pekar på att Jesus uppstod från de döda.

– Till exempel den vetenskapliga skrift av professor **Richard Swinburne** som universitet i Oxford publicerat. I den konstaterar han att det på basen av de bevis vi har i dag råder 97 procents sannolikhet att Jesus uppstod från de döda, säger Edwards.

Lidandet en svår fråga

En av de vanligaste frågorna som apologeterna får svara på är varför Gud tillåter så mycket lidande i världen.

– Det är en av de svåraste frågorna, för den är både intellektuell och personlig, säger Gareth Black. Den bottenar i en djup personlig erfarenhet av lidande och förlust. Den kommer från hjärtat.

Men redan det att man ställer den ser Black som är ett tecken på att vi räknar med att det finns en rättvisa.

– Om det inte finns någon Gud så är vi produkter av ett universum som varken kan eller vill bry sig. Då borde vi vara likgiltiga för lidandet. Vi kan inte ropa efter rättvisa om vi inte tror att ondskan och lidandet vi bevittnar är fel. Gör vi det måste det ju finnas något som är rätt. Drar man ateismen till sin logiska konsekvens är det här inte

fallet. Då är universum vad det är. Då kan vi inte efterlysa rättvisa.

Black tror att vi måste veta att vår smärta har betydelse och att det finns rättvisa.

– Jag är kristen för att jag tror att den kristna tron ger en trovärdig bas för det vi behöver som människor när vi möter lidande: närvaro. Vi behöver veta att vi inte är ensamma i lidandet. Vi kan svara genom att engagera oss i människor för att vi tror att det är rätta sättet.

Han tycker det är intressant att folk på sociala medier axlar den lidandes identitet. Till exempel efter attacken mot Charlie Hebdo identifierade man sig med den som lider genom att skriva *Je suis Charlie* (jag är Charlie).

– Det är exakt vad Gud har gjort. Han har genomgått den värsta formen av mänskligt lidande, på korset. Korset visar att Gud inte övergett oss i vårt lidande, utan identifierat sig med oss. Var och en som genomgår lidande behöver hoppet att lidandet inte är slutet på historien. Att Jesus uppstått från de döda ger oss en solid bas att tro att lidandet inte är slutet på historien, säger Black.

Han påpekar ändå att hoppet inte tar bort lidandets smärta.

– I ateismen finns det inget hopp, bara lidande och smärta. Som kristna har vi ett hopp om att rättvisan ska segra, även om det inte nödvändigtvis sker i detta liv, säger Black.

Apologetiken en krydda

Gareth Black och Simon Edwards räknar sig i första hand som evangelister, inte som apologeter.

– Apologetiken behövs när det väcks frågor om den kristna tron i vardagliga konversationer. Apologetiken är en krydda i presentationen av evangeliet, säger Edwards.

Han tycker det är viktigt att folk får svar på sina frågor.

– Folk har verkligen bra frågor. Problemet är ofta att kyrkan inte vill bemöta dem. Men jag tror att det finns goda svar på alla frågor som ärliga sanningssökare ställer.

Han har noterat att många människor aldrig hört evangeliet.

– Vad de hört är uppdaterade moraliska och lagiska regler som är fulla av fördömlse. Då kan vi upplysa dem om att de inte behöver vara tillräckligt bra för att bli accepterade av Gud, eftersom Jesus levde det liv vi borde ha levt och dog den död vi förtjänar att dö. I vårt ställe, för oss.

LEDA. Bryr mig inte. Orkar inte. Mitt liv är tråkigt, och gräset är definitivt grönare på andra sidan. Bäst jag stirrar ut genom fönstret med en känsla av slö hopplöshet eller ser på Netflix tills jag stupar. Känner du igen dig? Det är möjligt att du lider av *acedia*, den last som fick medeltida munkar på fall.

Alltid vinter, men aldrig jul

TEXT: SOFIA TORVALDS

THOMAS AV AQUINO kallade den en av de sju lasterna, asketen **Evagrius** en av de åtta onda tankarna. Termen "acedia" myntades först bland munkar som levde eremitliv och lockades att bli slöa och ointresserade, eller att längta bort från det liv de själva en gång valt och glatt sig över.

Acedia är en term som beskriver ett tillstånd av djup leda och likgiltighet, nästan av apati. I många beskrivningar gränsar tillståndet till något som vi i dag snarast skulle definiera som depression.

Men det finns en viktig skillnad. Depression är en sjukdom som kan avhjälpas till exempel genom medicinering och terapi. *Acedia* är en andlig depression, och den kan övervinnas genom en viljeanstrengning.

DEN AMERIKANSKA POETEN och författaren **Kathleen Norris** har skrivit en hel bok om sin egen kamp mot *acedia*, om hur vardagslivets upprepningar småningom bedövar oss och sliter på vår vilja tills vi enbart ser hopplöshet och leda där vi förr såg glädje och hopp.

300-talsmunken **Evagrius Ponticus** kallar *acedia* för middagsdemonen, eftersom den drabbade munkarna just då solen stod högst på himlen. Den fick dem att hata det kloster där de bodde, att längta efter något annat ställe där det skulle vara lättare att leva, arbeta och bli framgångsrik. Den fick dem att vilja ge upp sin asketiska kamp, lämna cellen och aldrig återvända.

Norris tror inte att *acedia* är ett gissel som enbart plågar munkar. Hon menar att den känsla av rastlöshet och leda, av eskapism och av rädsla för att förbinda oss vid något (ett förhållande, en förpliktelse) som så många plågas av i dag enbart är den gamla demonen i ny klädsel.

Den dåliga nyheten är att många är drabbade. Den goda är att tillståndet är

"Kanske är det just detta som är den springande punkten: att du avvisar glädjen."

välbekant för den kristna kyrkan, och att den har hittat botemedel redan på medeltiden.

ETT SYMPTOM är bristen på empati och engagemang. Känslan sammanfattas i "jag orkar inte bry mig". När livet kräver för mycket av dig fungerar *acedia* som andligt morfin, "du vet att smärtan finns där, men du kan inte få dig själv att bry dig om den", skriver Norris. Hon tror att känslan kan drabba vem som helst som har ett arbete som kräver egen motivation och ensamhet, som gift sig i en fast övertygelse att äktenskapet ska vara länge eller som försöker vara trogen en uppgift eller förpliktelse som inte länge känns meningsfull.

"Leda eller andlig lättja avvisar rent av den glädje som kommer från Gud och avskyr det goda som kommer från honom", står det i den katolska katekesen på tal om hur man på olika sätt kan synda mot Guds kärlek.

Kanske är det just detta som är den springande punkten: att du avvisar glädjen.

MUNKEN OCH TEOLOGEN Johannes Cassianus rapporterar att *acedia* i klostermiljö kan ta sig uttryck som motvilja mot den plats där man befinner sig och avsky och förakt inför de andra klosterbröderna, som känns nonchalanta och oandliga.

Känner du igen dig – du som någon gång arbetat med ett projekt eller på en arbetsplats där din inspiration flugit sin kos och gjort världen grå och vintern oändlig? För att citera **CS Lewis** om Narnia under den vita drottningens styre: Alltid vinter, men aldrig jul.

Acedia är ett lidande och en last som rör sig på gränsen mellan det fysiska och det andliga. Den medicin Thomas av Aquino rekommenderar är ett hett bad, ett glas vin och en god natts sömn.

Munkarna kunde också få rekommendationen att stanna kvar i cellen, men *inte* försöka be, eller att gå ut och se till de sjuka. Inför det verkliga li-

dandet skulle deras eget minska och försvinna.

MEN VILKEN ska medicinen vara i dag, då vi inte sitter i en munkcell och stirrar på en tom vägg, oförmögna att nå fram till Gud, utan snarare sitter och slösurfar på Facebook och grämer oss över att andras liv ser så mycket mer glamoröst ut än vårt? Då steget ut ur det som är tråkigt och ointressant är så mycket lättare och kortare, och beroendet av detta surrogativ så mycket svårare att bryta?

Hur hårdar vi ut i en tid då vi egentligen inte ens tror på att hårdar ut?

Kathleen Norris skriver om att leva i ett äktenskap med en depressiv och ofta svårt sjuk man, om ett enformigt liv som poet i ett litet samhälle där ingen någonsin läst hennes dikter.

Hennes räddning blir psaltarsalmer, vardagens upprepning, tron på att det är viktigt att vara trogen i det lilla.

När dagens munkar ser sig omkring i sitt kloster och frågar sig "Hur ska jag stå ut med fyrtio år av *det här*?", svarar den moderna abboten: "Jag rekommenderar fysiskt arbete. Jobba i trädgården, tälja i trä. Moppa golven. Vad som helst som får er att träda ut ur jagets trånga cirkel."

Så även om *acedia* och depression inte är samma sak, är medicineringen liknande.

Rutiner. Motion. En god natts sömn. Och framför allt: en insikt om vad som felas mig, och om att likgiltigheten – själens fruktansvärda kyla och bedövning – är ett farans tecken.

AV NÅGON anledning kommer jag att tänka på en scen, kanske från en film eller bok, från tusen filmer och böcker för den delen, om någon som får ett dödsbud. Är det ett barn som har dött? Kanske det. Det handlar om den sammanbitna sorgen hos en mor som accepterat att livet kommer med hårda sparkar mot den punkt där det gör allra mest ont.

TIPS

- **Lär dig** en psaltarpsalm utantill och repetera den flera gånger per dag, särskilt då du drabbas av leda och hopp-löshet.
- **Skaffa dig** ett radband, en ekumenisk frälsarkrans eller bönepärlor och använd dem alltid när dina tankar börjar vandra åt oönskade håll. Lär dig några korta böner (till exempel Jesusbönen "Herre Jesus Kristus, Guds son, förbarma dig över mig") och upprepa dem, pärla för pärla.
- **Gör något** som rent konkret gör nytta: städa, hjälp en vän eller kollega, hälsa på någon som är ensam eller sjuk.
- **Gå ut** på en rask promenad.
- **Plantera** något.

Läs mer om *acedia* i modern förklädning i boken *Acedia & me* av Kathleen Norris.

I PRINCIP är allt bra, men egentligen orkar jag inte bry mig. *Acedia*, själens depression, är ett gissel som kan drabba vem som helst. FOTO: COLOURBOX

"Herren gav och Herren tog", säger hon som slagits av sorg. "Lovat vare Herrens namn."

I dag betraktar vi den sortens ödmjukhet nästan med förakt. Hur kan man bara ta emot på det sättet? Böja sig så? Vi vill ha ropet av protest, ett aktivt sökande efter bot och helande, inte det eviga uthärdandet.

Vissa beskriver vårt lidande som vår del av Jesus sår. Det ingår i katolsk andlighet att meditera inte bara över Jesus under utan också över hans lidande och död. De av oss som sörjer livets uteblivna under och vardagens leda, de som inte kan känna något av Guds underbara kärlek och härlighet, klarar kanske av att sitta där en stund, vid korset.

För säger de inte det, alla dessa som vandrat samma väg, att just i det enformiga, i att uthärda en vardag som inte verkar komma med en enda glad överraskning, i moppens rörelse över ett smutsigt golv eller ännu en session av kaffekokning inför ett möte, där börjar ett mönster framträda?

Om du uthärdar, böjer ditt huvud, läser en psalm.

"Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig." (Ps 23)

Eller som ett mantra igenom en bussresa till jobbet, i den lilla bubbla av ljus som är bussen på en mörk motorväg: "Herre Jesus Kristus, Guds son, förbarma dig över oss."

Kanske kan du försöka frammana bilden av en Gud du inte ens förmår tro på med att läsa de ord **Martin Lönnebo** skrivit för gudspärnan i sin frälsarkrans: "Du är gränslös, du är nära, du är ljus, och jag är din."

Om och om igen.

Om och om igen,

Och så småningom: något som liknar frid.

Och sedan, efter dagar eller månader – eller år! – av små, envetna steg framåt, det som är motsatsen till *acedia*: en känsla av mening och glädje.

ELLIPS

Vad är rätt?

Skadar det att ta barn till kyrkan? En del människor säger att det är hjärntvätt. Som barn besöker vi kyrkan med skolan flera gånger om året, ändå väljer många ungdomar att inte tro. Jag följde med mina föräldrar till kyrkan och jag har helt själv gjort valet att tro, men jag känner också andra i samma position som jag som gjort ett annat val. Det finns en dag i alla ungdomars liv då de ställs inför frågan "tror jag på Gud eller inte?", och det svar man väljer sitter kvar länge. Det kan hända att man ändrar sig genom livet. Det är lättare att säga nej och slippa en del problem, för om man svarar "ja" så kommer man tvingas stå för det, hitta en orsak, leva med det. I vissa fall leder det till mobbing. Men den fråga som jag står inför är: Varför måste man ha en orsak för att tro?

Om man valt att tro kan det bli svårt. Det händer att en tonåring vill tro, men inte riktigt hittar viljan. Ungdomar och många vuxna kräver hela tiden bevis. Bevis på att Gud skapat världen, bevis på att han bryr sig om oss. När det inte finns bevis har en tonåring väldigt lite fotfäste på den klippa som tron och kyrkan är. De som tror har ingenting konkret att fästa sin tro vid och därför kan det hända att man som tonåring säger att man tror, men inte känner det. Med allt det som talar mot att Gud finns, hur ska man kunna tro på Honom?

Själv har jag inte hittat mitt fotfäste än, men har inte gett upp. Jag vet att det går att leva som en troende ungdom, även om det kräver en del av mig, men det är ju så tro fungerar. Gud sätter oss på prov, men aldrig mer än vad han vet vi klarar av.

KARIN WESTERLUND
Praoelev vid Kyrkpressen

Det är vår uppgift att

MENING. Hur kan vi leva meningsfullt här och nu – och bära vidare något gott också efter vår död? I sin färsk bok skriver Merete Mazzarella om det som är så stort att det nästan blir pinsamt.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

När **Merete Mazzarella** arbetade med sin nya bok *Om livets mening* märkte hon att hon drog sig för att berätta vad hon skrev om – kanske för att ämnet kändes lite pinsamt. När hon började fråga vänner och bekanta vad de tyckte var meningen med livet var det många som skruvade på sig.

– Det är möjligt att de kände sig lite träffade, lite genomskådade. Kanske kände de att nu har någon fått syn på någonting hos mig som jag faktiskt går och tänker på, men som det inte var meningen att någon annan skulle uppfatta. För i verkligheten är det väl så att alla människor tänker på de här sakerna?

Vi tror kanske att det här med att tänka på livets mening hör ihop med pubertet eller ungdom.

– Något man som ung talar om med kompisar sent på kvällen, då man druckit mycket rödvin. Men en vuxen människa ska gå ut i produktionen, och då ska man lämna sådana frågor bakom sig. Att lyfta dem på bordet är lite som sex: alla vet att det är något som intresserar människor, men pratar vi för mycket om det kan det hälla grus i samhällsmaskineriet.

Också själva frågan är oklar: vad menas egentligen med livets mening? Merete Mazzarella tycker att det är alldeles legitimt att bli lite irriterad och svara: Vad är det där för en fråga? I boken gör hon skillnad mellan mening med livet och mening i livet. Funderar man på meningen med livet kan man till exempel fråga sig varför vi finns, varför det finns lidande och ondska – och om det finns en Gud. Mening i livet är något vi själva måste upptäcka, och våra svar kan vara väldigt olika.

– Det viktiga är inte svaret, utan frågorna. Det är också ett ansvar som ligger på oss, en uppgift vi har: att söka en mening och försöka leva ett meningsfullt liv.

Att verka efter sin död

Merete Mazzarella skriver om ondska, om förlåtelse, om medkänsla.

– Jag har tacklat stora frågor, men de

"Meningen med våra liv sträcker sig utanför vår egen livstid."

är sådana som jag är genuint intresserad av och har tänkt på. I någon mening tycker jag att jag funderat på dem under en stor del av mitt författarskap.

Ett begrepp som hon gärna hade haft med men som inte fick plats i just den här boken är "att verka".

– Det är bättre än arbete, för det är inte produktinriktat, det kan inte mätas eller konkurransutsättas. Verka gör du bland människor, i förhållande till människor. Många i min ålder håller på med frivilligarbete eller tar hand om barnbarn – det är att verka. När jag håller skrivarkurser skriver människor ofta om sina far- eller morföräldrar. Då skriver de om människor som berättade något för dem, som lärde dem något om naturen och om stjärnhimlen eller lät dem komma till sin säng på natten om de var rädda. Det är också att verka.

Arbeta kan du ju bara göra så länge du lever, men verka gör du faktiskt också efter din död, påpekar hon.

– Du verkar i alla de människor du betytt något för. Det här tycker jag är en tröstande tanke: meningen med våra liv sträcker sig utanför vår egen livstid.

När hon skriver om ord som "förlåtelse" rör hon sig på ett territorium som trampats upp av otaliga kristna tankare. Hon påpekar att vi alla har föreställningar om rätt och fel, om ont och gott, men att vi i dag saknar en gemensam moralisk begreppsapparat, med ord vars betydelse är självklar för oss alla.

– Till exempel ett ord som "människovärde" har blivit urholkat. Vi har kvar vokabulären, men vet inte vad den betyder, den bygger inte på något.

Hur ska vi återerövra ett moraliskt språk? Vi skulle väl behöva ett?

– Viskulle utan vidare behöva det. Mycket av vårt moraliska språk är förankrat i kristendomen. Då kan man kanske, utan att påtvinga någon kristen tro, förklara på vilket sätt terminologin ingår i en kristen föreställningsvärld, så att man förstår sammanhanget, till exempel "människovärde" i ett kristet sammanhang. Det är ändå ur det sammanhanget begreppet kommer.

Mazzarella skriver om medkänsla och exemplifierar med bibelberättelsen om den barmhärtiga samariern. Vad gör han då i berättelsen? Nej, han står inte och ser empatisk ut, han säger inte heller så mycket, men tar hand om den överfallna mannen, förbinder hans sår och berättar för hans uppehälle.

– Medkänsla handlar inte om att kän-

na rätt saker utan om gärningar.

Samtidigt kan hon tycka att det är ett problem med en viss sorts kristet tänkande att sinnet blir så viktigt.

– Jag tänker på föreställningen att du inte får tycka att du är god om du är nöjd med dig själv. Jag tycker att det är viktigt för människor att någon gång få vara nöjda med sig själva. Det är viktigt att få känna att nu gör jag ändå en bra sak, nu har jag kanske rätt till en gnutta sinnesfrid.

Döm inte

Hon tror inte att det finns någon patentmedicin för livsmening. Många tycker att barnen – eller barnbarnen – har

MERETE MAZZARELLA hör till kyrkan och definierar sig som kristen. – Det var till exempel mycket viktigt för mig att gifta mig kyrkligt.

Roman om att hitta hem

BOK

Klostret

Författare: James Martin
Förlag: Libris 2017

Den amerikanske jesuitprästen, författaren och kulturredaktören **James Martin** debuterar som romanförfattare med *Klostret*.

Klostret är en bok som jag faktiskt skulle våga kalla "kristen roman", även om jag trodde att genren redan var utdöd, eller om inte utdöd så åtminstone svårt skröplig.

Boken handlar om tre personer: klostrets abbot, klosternickaren som söker sin väg i livet och en kvinna som förlorat sin son i en bilolycka. De träffas och

umgås främst i klostermiljö, och en stor del av boken utgörs av självavdandande samtal. James Martin

är ingen stor poet och stilist, men han är en erfaren skribent och vet hur man bygger en berättelse. Men

framför allt bara vet han. Redan i en av hans tidigare böcker, *Söka och finna Gud i allt*, imponerades jag av hans ärlighet, men nu verkar han gå ett steg längre just för att han får dölja sig bakom fiktionens täckmantel.

Klostret fungerar för att den känns sann. Den känns sann till och med trots att jag som läsare vet att jag läser en bok som handlar om "att hitta Gud", en bok som uttryckligen är skriven

i syftet att läsaren ska intressera sig för frågor om Gud, lidande och förlåtelse. James Martin bor i kloster, alltså kan han skriva om att bo i kloster. James Martin har säkert fört tusen självavdandande samtal under sitt liv, alltså skriver han mycket trovärdiga självavdandande samtal. Han klarar av att skriva om att återhämta sig från en stor sorg utan att det känns fel, och han skriver med värme om klosterlivet trots att läsaren myck-

et väl inser hur det måste kännas att bo med folk du inte alltid tycker om och veta: 25 år till av det här.

Min främsta reservation är att han varit så intresserad av sina huvudpersoner, abboten och den sörjande kvinnan, att snickaren inte får det utrymme han skulle förtjäna.

Men alltså: en roman om att tro. Är du en känslig själ ska du se till att ha näsdukar till hands.

SOFIA TORVALDS

söka en mening

gett deras liv mening, men vad ska vi då säga om dem som inte har barn?

– Det finns alltid risk för att vi blir en smula dömande i förhållande till andra människors livsprojekt och livsmening. Den som har fullt upp med att ta hand om småbarn kan tycka att den som satsar på sin karriär är individualistiskt självupptagen. Det får vi se upp med.

Ett recept för livsmening som hon försiktigt skulle rekommendera är trädgårdsarbete.

– Jag är ingen trädgårdsmänniska, men jag tror att det här med att odla är någonting som ger många stor glädje. Under de senaste tio åren har jag själv

märkt att jag börjar intressera mig för fåglar och årstidens växlingar. Undran och förundran – har man dem så är det lite lättare.

Merete Mazzarellas bok propagerar inte för religiös tro, men hon vänder sig mot det sekulära samhällets beröringsskräck inför det som inte går att ta på, väga och mäta.

Skulle du definiera dig själv som kristen?

– Jag hör till kyrkan, men jag är mycket osäker på vad som ska till för att man ska kunna kalla sig kristen. Jag skulle nog säga att jag är kristen, faktiskt.

– Jag tror att jag är kristen för att jag

vill höra till. Jag är emot att allmänt andligt flum och tycker illa om föreställningen om ett andligt smörgåsbord. Jag vill hellre finnas i en bestämd andlig tradition, och då är den kristna andliga traditionen min. Just nu är jag dessutom ganska nöjd med kyrkan, till exempel när det gäller flyktingfrågor, där den rakryggat stått på sig. Det slår mig ju också, om vi talar om det moraliska språkets sönderfall, det är ändå på något sätt i det kristna tankesystemet som det finns ett moraliskt språk som bottnar i något. Om jag vill ha ett språk som bottnar i något, så väljer jag att kalla mig kristen.

Allt vi inte vill veta mer om

TEATER

Peggy Pickit ser Guds ansikte

Regi: Anna-Mari Karvonen
I rollerna: Minttu Mustakallio, Cecilia Paul, Kristofer Möller, Niklas Åkerfelt

Peggy Pickit ser Guds ansikte är skriven av den tyska dramatikern **Roland Schimmelpfennig**, som kallar den ”en förfärlig komedi” eller ”en komisk-icke-komisk tragedi”. När Peggy Pickit gör entré på Svenska teaterns Amos-scen är scenografin gjord av **Jaakko Pietiläinen** och påminner publiken om allt det vi helst inte vill se: glänsande inälvor, plast och glitter som långsamt skrapas av.

Ett par bjuder ett annat par på middag. Liz (**Cecilia Paul**) och Frank (**Kristofer Möller**) lever ett trevligt medelklassliv och har en välartad liten dotter; Karin (**Minttu Mustakallio**) och Martin (**Niklas Åkerfelt**) har nyss återvänt hem efter många år i Afrika, där de jobbat som biståndsarbetare vid ett sjukhus.

Schimmelpfennig klipper scener och placerar dem där han tycker, alltså vet åskådaren inte om den första scenen – den där en vrålgåtande Liz klamrar sig fast vid Karins ben – äger rum senare under kvällen, eller om den scenen kanske aldrig utspelas i verkligheten utan enbart i någons tankar.

Det som sker på scen har vi alla varit med om. Man dricker, äter, konverserar, allt medan små skiftningar äger rum under ytan: den bortskuffade handen, barnsligheterna, lögnerna, vår vägran att vidröra det som gör allra mest ont.

Schimmelpfennig svänger på tillvaron genom att göra de metaforiska såren verkliga: alltså har skådespelarna smärtsamma bölder som måste skäras upp, alltså kräks de, skiter ner sig och slår varandra efter minsta missräkning, så som barn gör.

Allt medan det som berättelsen egentligen handlar om långsamt går upp för den tidvis hejdlöst skrattande publiken: en katastrof, och inte bara en social katastrof utan en verklig. *Peggy Pickit ser Guds ansikte* är nämligen en pjäs om AIDS-epidemin i subsahariska Afrika.

Det här är en uppsättning som utmanar sina åskådare. Medan Karin, Liz, Frank och Martin betar sig illa längtar åskådaren kanske allra mest efter en verbalisering av det som hänt, det vill säga efter berättelsen om lidandet, den vi är vana vid att gråta över då vi läser söndagstidningens katastrofreportage (ifall vi är av den känsliga sorten). Det är oss Schimmelpfennig vill åt med sin Peggy Pickit.

Vi som åker hem efter teatern och säger: ”Vet du vad, jag har faktiskt nyss sett Niklas Åkerfelt, iförd latexhandskar, torka skit ur rumpen på Kristofer Möller.” Och sedan vaknar upp till ett: tänka sig, det var ju egentligen inte det som pjäsen handlade om.

Vi skrattar åt hur Minttu Mustakallios Karin skäms hejdlöst över att härförlängningen trillar av. Det hon verkligen skäms över kan vi inte ta in.

För hur kommer det sig att dockan Peggy Pickit faktiskt får se Guds ansikte? Det har de inga ord för på scenen, och det har inte vi heller.

■ SOFIA TORVALDS

CECILIA PAUL och **Minttu Mustakallio** lyser i ”Peggy Pickit ser Guds ansikte”. FOTO: CATA PORTIN

Olika barn leker bäst

FILM

Ljus i natten

Regi: Aki Kaurismäki

Det här med samhälls-lik solidaritet står inte särdeles högt i kurs i dag, det är snålvindarna som blåser. Tack och lov finns det bland filmmakarna ”kärringar” som går mot strömmen,

såsom britten **Ken Loach**.

Poängen är att där Loach håller sig till det strikt realistiska formatet gör våran **Aki Kaurismäki** filmer som gränsar till det sagolika. Det är fallet i *Ljus i natten* (Toivon tuolla puolen), en varm och vänlig dramakomedi som i likhet med *Le Havre* adresserar den högaktuella flyktingkrisen.

Khaled Ali (**Sherwan Haji**) är den syriske bilmekani-

kern och Aleppo-sonen som förlorat nästan hela sin familj i bombardemanget. Därav en desperat odysse med mellanetapper som Turkiet och Grekland. Väl i Tallinn rå-

kar han ombord på ett fraktfartyg med destination Helsingfors.

Här ansöker han om asyl, bara för att få kalla handen – och inför den förestående

deporteringen – ta till sjäpen. Det är så han kommer i kontakt med **Sakari Kuosmanens** krögare, den före detta handelsresanden som själv förlorat mycket.

Klart är att Kaurismäki inte har mycket till övers för det finländska myndighetsmaskineriet, en ansiktslös apparatur som tenderar att hålla med mänskliga hänsyn. Hoppet står i stället till mannen på gatan, till alla de vänliga själar som gör Khaled Alis – och hans spårlöst försvun-

na systers – sak till sin.

Berättarmässigt är det mesta i Kaurismäki-landia sig likt. De mollbetonade musikalska tongångarna varvas med nostalgiska yttre attribut och idel lakoniska replikskiften.

Ibland känns det nästan som om skivan skulle ha hakat upp sig, så att säga. Men gärna skriver man på det humanistiskt spetsade budskapet, på den otippade vänskapen i filmens centrum.

■ KRISTER UGGELDAHL

MUSIKER. Patrick Wingren skriver om Bob Dylan, en mästare i ständig rörelse och en skygg och motsträvig profet.

Om hopp och nåd

TEXT: **PATRICK WINGREN**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

När jag blickar bakåt i musikhistorien hittar jag en brokig trio: **Igor Stravinskij, Miles Davis och Bob Dylan**. De hör samman för mig. Inte först och främst på grund av det uppenbara, det att alla har lämnat unika avtryck på det förra århundradet. En sådan lista kunde göras väldigt lång, inkludera många fler. Men just de här tre har hela tiden varit i ständig rörelse i sitt uttryck.

Liv är dynamiskt, och ögonblicket flyr. Det krävs mod för att släppa taget och följa den inre rösten när det man just sagt mottagits med översvallande positiv respons. Att våga att säga samma sak om och om igen, eftersom orden efter en tid inte längre resonerar inom en.

Inte för att orden skulle ha blivit mindre sanna, utan för att vårt resonansbotten, själen, inte låter sig läsas fast vid en enda funktion som bärare av en statisk, absolut sanning. Därför är det så skönt med sådana som Bob Dylan, som vägrar stå där man placerar honom.

I början av 1960-talet flyttade Dylan som nittonåring från Hibbing, Minnesota till New York och stadsdelen Greenwich Village, stadens vibrerande bohemkvarter, där folkmusiken aktualiserades och blev bärare av samhällsmedvetenhet i den växande oro som trängde undan efterkrigstidens ljusa framtidshopp.

Staden New York var en fantastisk smältdegel och den dynamiska miljön lyfte fram många sångare-låtskrivare i nationellt och internationellt ljus – artister som **Joan Baez, Joni Mitchell, Leonard Cohen, Janis Joplin, Jimi Hendrix, Tom Waits, Van Morrison, Paul Simon**, och Bob Dylan.

Dylan satte ord på det en hel generation ville säga, även om han själv undanbad sig rollen som språkrör och profet. Inom några år blev han den kla-

BOB DYLAN har ofta gått vidare trots att hans fans hoppats att han ska stanna kvar. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS/ALBERTO CABELLO

rast lysande stjärnan på folkmusiker-scenen, och hans banbrytande lyrik – med en samtidighet av angelägenhet och tidlöshet – borrade sig förbi rationella skyddsspärrar, rakt in i den unga generationens hjärta.

Turnén blev ställningskrig

Etablerad och definierad skriver då Dylan ett knippe texter av annat slag. Under konserter uppträder han dels ensam med sång, akustisk gitarr och munspel, tryggt och familjärt. Sedan byter han till elektrisk gitarr, kallar in kompbandet, och räknar igång *Like a Rolling Stone*.

– Förrädare! – Judas! – BU!

Utropen som fångats upp i filminspelningarna är hårda, och buandet är intensivt. Dylans åhörare lät inte bli att komma, vilket hade varit en logisk passiv protest, utan strömmade till konserterna för att visa sitt missnöje; så pass mycket berörde – och upprörde – han.

Och Dylan? Han var redan på väg vidare, och vägrade ge efter. Turnén i England 1966 blev ett regelrätt ställningskrig, och det skulle dröja många år innan han stod på scenen igen.

Efter att Dylan återupptog turnerandet år 1974 hade tiden gjort sitt – publiken lät nu (om än något motvilligt) Dylan musicera som han ville. Utanför konsertsalarna var kritiken fortsatt-

ningsvis stundtals bister. Flera av de skivor som sågades av kritiker under den här tiden har senare kommit att ses som mästerverk. Dylan var i rörelse, omgivningen hann inte med.

Några år senare, just när lyssnaren hunnit bli bekväm med Dylan igen, bekände han sig som troende kristen och släppte tre skivor; *Slow Train Coming* (1979), *Saved* (1980) och *Shot of Love* (1981). Lyriken på skivorna är en sällsam blandning; dels rena väckelseexter, dels innerligt, osminkat klagorop och jubel som bär arvet från Davids psalmer vidare.

Många lyssnare kände sig övergivna, kanske till och med lurade. Dylan gav svar på buandet från publiken:

”För många år sedan ... sa de att jag var en profet. Jag brukade säga, 'Nej, jag är ingen profet'. [...] De sa 'du är sann- nerligen en profet'. De brukade övertyga mig om att jag var en profet. Nu träder jag fram och säger att Jesus Kristus är svaret. De säger 'Bob Dylan är ingen profet'. De kan helt enkelt inte hantera det.”

Efter de här skivorna återgick Dylan till att skriva mer mångbottnade texter igen. När missnöjda kristna frågade varför han inte fortsatte med tydliga, religiösa texter sade Dylan att han redan skrivit det som behövde sägas. Dylan var redan på väg framåt, utan att blicka tillbaka.

Gällande Dylans religiositet är sanningen förstas mycket mer komplex och nyanserad än så här. Han växte upp i en judisk miljö och hade traditionsenligt sin bar mitzvah som trettonåring. Redan hans tidiga lyrik bär spår av andlighet och mysticism.

Jag är själv för ung för att ha lyssnat till den Dylan som med sina texter stod på barrikaderna för protesterörelsen under 1960-talet, men i mitten av 1970-talet, när jag började grundskolan, smög sig Dylan in i mitt liv.

Vid pianot hemma hos oss låg nothäf-

ten med Dylans och Joan Baez sånger. I skolasjög vi *Blowin' in the Wind* som ingick i *Vi gör musik*, sångsamlingen som i dess olika utgåvor har bidragit till att forma min generations tidiga musikkännedom. Många föräldrar, lärare och musikföreläggare hade utmejslat sin vuxna identitet under det turbulenta 1960-talet, och vi unga berördes genom dem.

Mästare i ständig rörelse

Som vuxen har jag fått en egen relation till Dylan. Skivorna *Oh, Mercy* (1989) och *Time Out of Mind* (1997) är mina dyrbara ögonblicksbilder av en mästare som är i ständig rörelse – ofta även i texttraderna:

Ring i klockorna, ni hedningar från staden som drömmar

Ring i klockorna från helgedomarna, över dalar och strömmar

För de är djupa och vida

Och världen ligger på sida

Och tiden går baklänges

Och så också bruden

Den första versen i sången *Ring Them Bells* (här i en enkel översättning där jag prioriterar ordens innebörd och offrar versmåttet) är allt annat än statisk. Sången är en innerlig bön, klagande och prisande, en vädjan om hopp och nåd över en värld i förfall.

Trots Dylans motsträvighet, skygghet och rädsla för att tala till och för andra (något han delar med så många av ordets bärare i Gamla testamentet) klingar hans ord ofta profetiskt. Dylan tvekar inte att säga det som inte kan förbli osagt, hur obekvämt det än kan bli för honom själv och för oss.

I en serie om musikaliska ledstjärnor skriver Patrick Wingren om musiker som är viktiga för honom.

UR EVANGELIET

”Helig ande var över honom, och den heliga anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias.”

Läs mera i Luk. 2:22–33.

OM HELGEN

Kyndelsmässodagens ljus

Ordet kyndel betyder bloss och är nära släkt med engelskans candle. På medeltiden tog man med sig sina hemstöpta ljus till kyrkan på kyndelsmässodagen för att få dem välsignade, och på många håll välsignar man fortfarande de ljus som ska användas i församlingen under året.

Ett annat namn på söndagen är Jungfru Marie kyrkogångsdag. Det hör ihop med att den firas till minnet av hur Jesus bars fram i templet 40 dagar efter födelsen. Därför firar många församlingar doperinran och påminner om dopets gåvor och löften.

RUNT KNUTEN

”I kyrkans hägn från vaggan till graven.”

Föreläsning om Terjärv församling under enhetskyrkans tid torsdag 9.2 kl 19.

Fonden för kristet arbete bland barn

förvaltas av Församlingsförbundet och ska främja svenskspråkiga barns kristna fostran och stöda kristet barnarbete i Borgå stift.

Understöd för kristen barnverksamhet i Borgå stift ansås att sökas, särskilt för projekt eller materialproduktion av projektkaraktär.

Söndagsskolpris utdelas till söndagsskolas eller söndagsskollärare. Församlingar, kyrkliga föreningar och privatpersoner uppmanas inlämna förslag med motiveringar.

Ansökan och nomineringar bör vara fondens styrelse tillhanda senast 15.2.2017, ansökningsblanketter kan beställas på kontakt@forsamlingsforbundet.fi.

Styrelsen för Fonden för kristet arbete bland barn

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi

Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM

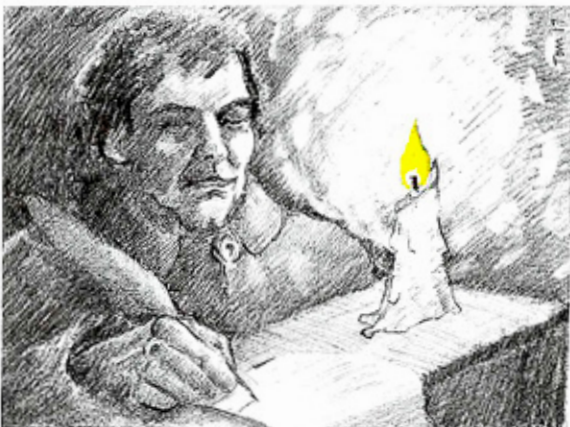

ILLUSTRATION: TOM TAINEN

Brev som tröstar

I min barndom på 1970-talet cirkulerade vänböcker i klassrummen. Jag kommer ihåg att när vi i vänboken skulle räkna upp våra fritidssysselsättningar nämnde ganska många brevskrivning som sin hobby.

Handskrivna brev börjar vara en raritet i dag när e-postbrev, textmeddelanden och hälsningar på sociala medier hör till de vanligaste sätten att kommunicera på. Jag hör också till dem som ganska sällan skriver brev eller skickar kort med personliga hälsningar. De gånger jag skriver för hand är när jag vill visa mitt stöd och deltagande i någon människas sorg eller sjukdom. Sådana gånger väljer jag ut ett särskilt fint kort eller brevpapper. Det känns viktigt men samtidigt svårt att hitta formuleringar som kan vara till tröst och stöd, utan att förenkla eller släta över det svåra. Därför är jag aktsam med orden, och ibland lånar jag någon annans ord som blivit viktiga för mig; dikter, psalmverser eller bibelord.

Jag har nyligen läst några av Martin Luthers 3 000 sparade självärdsbrev som finns i den nyutkomna boken *Martin Luther som självärdsdare*. En del av Luthers råd och förklaringar förhåller jag mig ambivalent till, men trots det berörs jag av hur han försöker trösta och stöda människor som har det svårt. Ofta handlar det om sjukdom, nedstämdhet och sorg, alltså om människans livsvillkor än i dag.

I ett brev till en präst som hade förlorat sin son börjar Luther med att säga att sonen nu har det bättre hos Gud. Efter det skriver han: ”Men allt detta är förgäves, ord som faller för döva öron när din smärta är så ny. Därför lägger jag min sorg intill din.”

Martin Luther hade själv två år tidigare förlorat sin dotter Elisabeth, som dog när hon var sex månader gammal. I det här brevet och i många andra brev är Luther mån om att knyta an både till bibelord och till sina egna erfarenheter. Han lever sig in i den andra människans nöd och visar att han känner igen smärtan.

I ett brev till en kantor som drabbats av melankoli skriver Luther: ”Men, käre Matthias, älta inte dina egna tankar, utan lyssna på vad andra människor säger till dig! För Gud har befallt människan att trösta andra, och han vill också att den anfäktade skall tro på denna tröst som det vore Guds egen.”

Precis som Matthias behöver vi människor som på olika sätt försäkrar oss om att ”Gud inte är långt borta från någon enda av oss” (Apg. 17.27). Och vi får i vår tur försöka vara lyhörda för dem som behöver Guds tröst genom vår omsorg.

Maria Björkgren-Vikström är sakkunnig i skolsamverkan och konfirmandarbete vid Kyrkostyrelsen.

SERIE LUTHER

Under 2017 uppmärksammar vi att det gått 500 år sedan reformationen. **Maria Björkgren-Vikström** reflekterar under fem veckors tid över några av Martin Luthers tankar och upptäckter.

Luther var en mycket produktiv författare. Han skrev själv cirka 350 böcker och skrifter. Dessutom antecknades hans föreläsningar, predikningar och bordssamtal. I den här serien tar de fem betraktelserna avstamp i Luthers psalmer, tesser, katekeser, brev och bordssamtal.

Fakta om Luthers produktion hittas bland annat här: <http://lutherinfo.se/page005.aspx>

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 33:18–23

ANDRA LÄSNINGEN
1 Tim. 6:13–16

EVANGELIUM
Luk. 2:22–33

Kyndelsmässodagen.
Temat är ”Kristus, utstrålningen av Guds härlighet”.

PSALMFÖRSLAG

53, 843, 867, 222 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

THOMAS AV AQUINO levde på 1200-talet och var dominikanermunk, katolsk präst, teolog och filosof.

Han skrev omkring 60 böcker och är bland annat känd för att ha grundat thomismen, en filosofisk rörelse som förenar grekisk filosofi och kristen teologi.

KALENDERN 3–9.2

DOMPROSTERIET

❖ BORGÅ

LÖ 4.2 KL. 18: INTERNATIONELL MÄSSA I TAIZÉSTIL i domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Juhana Sihvo, Tollander, testund
SÖ 5.2 KL. 10: GUDSTJÄNST i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Lindberg, Söderström
KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Eisentraut-Söderström, L. Stråhlman, Helenelund, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp, Ann-Christine Savén
KL. 17: KONSERT I DOMKYRKAN, En kväll med filmmusik. Merja Halmetoja-Sivonen, Alla Lasonen-Kokkonen, Minna Wesslund, Jarkko Yli-Annala, Mikael Helene-lund, Reidar Tollander. För insamlingen Gemensamt Ansvar
FR 3-LÖ 4.3: KVINNOWEKEN-DEN PÅ LÄGERGÅRD Temat ”En dyrbar pärla”. Gästtalare är Mia Andersén-Löf, präst och doktorand, och Charlotta Elenius, teolog och rehabiliteringspsykolog. Anmäl dig via webben senast 12.2.

❖ LAPPTRÄSK

lÖ 4.2 kl. 10.30–12.30: Nappeklubben för 3–6 åringar i Mariagården, Gina Nyholm, Marina Andersson
sÖ 5.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka, PJ
sÖ 5.2 kl. 14.15: Finland 100-års konsert med Sånggillet i kyrkan
on 8.2 kl. kl. 10: Vuxen-barn i församlingshemmet, GN
on 8.2 kl. 14.15: Barnklängen övar i församlingshemmet, PJ
På kommande: Familjeskoj i församlingshemmet lö 11.2 kl. 10–13

❖ LILJENDAL

lÖ 4.2 kl. 10.30–12.30: Nappeklubben för 3–6 åringar i Mariagården, Gina Nyholm, Marina Andersson
lÖ 4.2 kl. 17.30: Cellis i Mariagården
sÖ 5.2 kl. 10: Högmässa i kapellet, Stefan Djupsjöbacka, PJ
må 6.2 kl. 18–20: Spelkväll för 5–7 klassister i Mariagården. Brädspel, saltigt mellanmål. Teresa Lindroos, Annabella Ikäheimo
ti 7.2 kl. 10: Vuxen-barn i Mariagården, BR-S
ti 7.2 kl. 18–20: Tjejharmon i Prästis. Bebban Reinholm-Saarinén, Nea Westerholm. OBS! Dagen!

❖ LOVISA

Högmässa: sö 5.2 kl 10 i kyrkan, Blom, Tollander
Samkristen förbönstjänst: må 6.2 kl 18 i församlingsgården
En Euros Café: ti 7.2 kl 11–13 i församlingshemmet
Pensionärsföreningen: ti 7.2 kl 13 i församlingsgården
Mammamiddag: on 8.2 kl 17:30 i församlingshemmet
Morgonkaffe: to 9.2 kl 8:30 i Tikva
Mässa med psalmmeditation: to 9.2 kl 18 i kyrkan, af Hällström, Tollander
På kommande:
Gemensamt Ansvar jippo: lö 11.2

kl 11–14 i församlingsgården
Familjekväll: ti 14.2 kl 16:30 i församlingshemmet

❖ PERNÅ

Fr 3.2:
– **kl. 10–11.30 Café Mikael:** i Mikaelssstugan, Ingegerd Juntunen.
Sö 5.2:
– **kl. 10 Kyndelsmässodagen – Tvåspråkig högmässa:** i Pernå kyrka, Robert Lemberg, Ingegerd Juntunen, Minna Silfvergrén, Marcus Kallikoski. Insamlingen Gemensamt Ansvar 2017 inleds.
– **kl. 13 Mässa:** i Sarfsalö kapell, Robert Lemberg, Marcus Kallikoski.
Må 6.2:
– **kl. 13 Klubin goes Senior:** i Prästgården, Ingegerd Juntunen, Dan Krogar.
On 8.2:
– **kl. 16 Körövning för lågstadiet barn för projektkören Luthers Ungar:** i Sockenstugan. Musikalen framförs i Lovisa kyrka 23.4

❖ SIBBO

Sibbo kyrka: Sö 5.2 kl. 12, Familjemässa och start för Gemensamt Ansvar-insamlingen. Camilla Ekholm, Lauri Palin, Isabella Munck, Milja Westerlund, Barnkören o Söndagsskolan. Efteråt bjuds det på kaffe o Runebergstårta.
Kaffekören: Fre 3.2 kl. 10.30, Mauriz Brunell. Prästgården.
Musik vid Helgömringsningen: Lö 4.2 kl. 18, Sibbo kyrka. Brunell. Vi lyssnar på klockarna och efter det bjuds det på ca 30 min musik.
Diakonisyföreningen: Må 6.2 kl. 15, hos Marianne Blomstedt (Käsesv. 204).
Äldre i Söderkulla: Ons 8.2 kl. 13, Manna. Katja Korpi.
Sång i Guds värld-allångskväll: Ons kl. 18, Kyrkoby församl.hem. Samtliga medarbetare medverkar.
www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERI

❖ JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 3.2
kl. 10–11.30: Knattertymk i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högborgsgården, Högborgsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 5.2 Kyndelsmässodagen
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Terho, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalensemble. Kyrkkaffe. Gemensamt Ansvar-insamlingen inleds.
kl. 16: Mässa med små och stora i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson. S:t Jacobs barnkör. Servering
Må 6.2
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
kl. 11–12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.
kl. 14–18: Häng i Tian. Öppet hus i ungdomslokalen. Romberg.

TI 7.2

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Samuli Korkalainen.
kl. 13.30–14.30: Musikleik för 0–2 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.
kl. 18: Taizémässa i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Almqvist, Böckerman.
On 8.2
kl. 14–15.30: Diakoniträffen i S:t Jacob. Ann-Catrin Tylli: ”Vad skall du tänka på när synen blir sämre”.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Lindström, Almqvist.
To 9.2
kl. 10–11.30: Musikleik i S:t Jacob, Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.
kl. 13.30–14.30: Musikleik för 1–5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan.
Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.
Välkommen på församlingsresa till Valamo och Lintula kloster: 5–7.6.2017. Pris för resa, hotellinkvartering i dubbelrum med hel-pension 200€/person. I programmet ingår rundtur i bägge kloster samt gemensam festmåltid. Närmare information och anmälan senast 10.3.2017 till diakonissan Karin Salenius tfn 050 3800867 eller karin.salenius@evl.fi. Resan riktar sig i första hand till medlemmar i Johannes församling.

❖ MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet öppet: må, ti, to, fr kl. 9–14.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 5.2 kl. 10: högmässa, Stefan Forsén, Matteus kyrkokör, Anders Forsman, Mimi Sundroos. Välkommen på sopplunch efter högmässan. Intäkterna från lunchen går till Gemensamt Ansvar, som i år stöder organisationer som arbetar för att motverka människohandel. Lunchens pris är 5/10 €. GA-produkter till salu.
Ti 7.2 kl. 18.30: kyrkokören övar, Anders Forsman.
On 8.2 kl. 15.30–17: VårTon, Mimi Sundroos (1 vän).
On 8.2 kl. 18: Matteus Ungdom – mässa. Kort mässa med bönevävning. Kyrkfika efteråt.
To 9.2 kl. 11–12.30: Folkhälsans sällskapsgrupp – en mötesplats för seniorer. Vi samlas i Matteuskyrkans andra våning, utbyter tankar och erfarenheter och diskuterar kring ett tema. Gruppen leds av Karola Forstén. Välkommen! Ingen anmälan.
To 9.2 kl. 12–14: stickklubben, Ca-rita Riitakorpi.
VÄNDAGSPYSSEL:
Lö 11.2 kl. 10–13 i Matteussalen. Tre timmar pysseltid i vändagsanda! Möjlighet att pyssla vändagskort eller små prydnader för hemmet. Klapp och klang för mindre barn med vuxen kl. 10–10.45 (2 vän). Ta med familjen, morfar, en kompis eller kom ensam – passar för alla åldrar. Församlingens hjälpledare finns på plats för att hjälpa till. Vi uppbar en frivillig material- och serveringsavgift. Ingen förhands-

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 3.2 Markus Linde, Vasa **Sö** 5.2 9.03 Ett ord om helgen **Må** 6.2 Nya psalmer. Anna Maria Böckerman, Helsingfors **Ti** 7.2 Philip Hällund, Kökar **Ons** 8.2 Peter Sundqvist, Purmo **To** 9.2 Marica Enlund, Sibbo. **VEGA**

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 3.2 Bevarade ord. Anna Edgren läser texter och berättelser av Emilia Fogelklou **Sö** 5.2 Kristus, utstrålningen av Guds härlighet. Textläsare: Siv Jern och Mårten Björkgren. **Må** 6.2 Minna Silfvergrén, Lovisa **Ti** 7.2 Milja Westerlund, Sibbo **Ons** 8.2 Tuula Sahlin, Helsingfors **To** 9.2 Marina Motaleff berättar om reformatorn Martin Luhters hus-tru Katharina von Bora. **VEGA**

Gudstjänst

Sö 5.2 Gudstjänst med Korsnäs församling. Insamlingen Gemensamt Ansvar öppnas. Predikant: Björn Vikström. Liturg: Guy Kronqvist. Kantor: Deseré Granholm. Musiker: Jan-Ola Granholm. Sång: Kyrkokören, barnkören och Free Spirits. Textläsare: Ebba Carling och Hanna Östman. Gudstjänsten sänds i Yle Vega kl. 13.03 och i Yle Fem kl. 15.55. **VEGA**

anmälan. Ingång via kansliet, 2 vän. Välkomna!

PETRUS
www.petrusforsamling.net
To 02.02
kl. 10 Öppet hus: på Café Torpet. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna. Slutar 11.30.
Fre 03.02
kl. 10 Hälligång med lek & sång: i Hagasalen, Vesperv. 2. För barn 0–5 år med förälder. Kaffeservering efteråt.
kl. 18 Ungdomssamling: Lovsångskväll i Hagasalen.
Lö 04.02
kl. 10 Petra: frukost för kvinnor i alla åldrar. Spendera en avslappnad förmiddag på Café Torpet. Lyxiga smaker, inspirerande gäster och trevlig gemenskap. Att välja om, att välja färg och form är dagens tema och Linnea Ekstrand är vår talare. Välkommen! Pris 8€ vuxen/5€ stud. Ingen anmälan. Vård: Elina Koivisto.
Sö 05.02
kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Björk, Koivisto och Ahlberg
kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thylin, Hilli
kl. 16.30 Puls gudstjänst: i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12. Barnkyrka och Cool Kids.
Må 06.02
kl. 10.00 Hälligång med lek & sång: i Malm, Malmin srk-talo, Pehrstråket 16. För barn 0–5 år med förälder. Kaffeservering efteråt.
kl. 19 ManUp: på Café Torpet. Ta med en favoritdryck av valfritt slag och kom och häng med grabbarna en stund. Snacks, goda samtal, en skön stund med Daniel Björk och gänget.
Ti 07.02
kl. 10 Babyliv: i Hagasalen, Vesperv. 12. Babyliv – för dig som nyss blivit förälder. Vi diskuterar sånt som känns viktigt just nu, umgås, sjunger och äter något smält.
kl. 19 Förbön och Tack: i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Stig-Olof Fernström, Lassus och Ahlberg. Förbönsämnen tas emot till tfn (09) 23407171 tisdagar mellan kl. 10–12 och per e-post pray.petrus@evl.fi
Ons 08.02
kl. 11 Familjecafé: med lunch, lek och samtal på Café Torpet.
kl. 12 Månadslunch: med andakt i Hagasalen. Anmälan senast fre 3.2 till kanliet på 09 2340 7100 eller på petrus.fors@evl.fi Priset för lunchen är 5€.
kl. 12.30 Vuxenkör: i Hagasalen med Peter Hilli. För dem som har ledigt på dagarna.
kl. 14.30 Barnkör: i Hagasalen, Vesperv. 12. Alla barn från 6 år uppåt varmt välkomna!
kl. 18 Café m.m.: på Café Torpet. En plats där vuxna får växa tillsammans genom intressanta diskussioner, gemenskap och bön. Kom med och testa du också!
To 09.02
kl. 18.30 Petrus vokalsamle: i Äggelby gamla kyrka. Ledare och kontaktperson kantor Peter Hilli.
kl. 18.30 Äktenskapskurs: på Café Torpet. Sista chansen att anmäla sig! Sju kvällar med mat, föredrag och goda samtal med din partner. Kursen ger praktiska verktyg för att bygga en stark och sund relation med ett livslångt perspektiv. För gifta par i alla åldrar. Kostnad för maten är 40€/par för hela kursen. OBS! Plats ändrad till Hagasalen, Vespervägen 12. Anmälan till petrus.fors@evl.fi
Övrigt:
NewId: En kurs om mat, kropp och

identitet. Du är inte ensam. Många kämpar med tankar och känslor kring mat och självbild. Många har också blivit helt fria från detta. Hur kan en väg mot frihet se ut? Kursen innehåller både föredrag och samtal i mindre grupper. Det kan kännas jobbigt att prata om det, men det hjälper. Kom som du är, vi stöder varann. Café Torpet, Köpingsvägen 48 kl 17.30 onsdagar 1.3–5.4. Anmäl dig gärna till petrus.fors@evl.fi
Kvinnobrunch: Kvinnobrunch i Hagasalen 11.2 kl 10.30. Britta Lassus talar om bön och Johanna Perret ansvarar för musiken. Anmälan till kansliet på petrus.fors@evl.fi, 0923407100 eller till Majvor Sjövall 0923407131 senast 3.2
HELSEFORS PROSTERI
To 2.2 kl. 17.30: Kristen meditation. Långtar du efter en stund av stillhet mitt i vardagen? Meditation kan vara ett sätt att varva ner och ta sig tid för reflektion. Vi möts varje torsdag kl. 17.30 för ledd meditation i Johanneskyrkan. Du behöver inte ha någon tidigare erfarenhet av meditation och du kan komma med och pröva på. Mer info: Maria Repo-Rostedt, Jessica Högnabba, Anna Maria Böckerman. Se Johannes församling växel 09–23400 och gemensamt svenskt församlingsarbete Högnabba tfn 09–23402251.
Fre 3.2 kl. 14–16: Helene Egnell från Centrum för religionsdialog i Stockholms stift besöker Helsingfors. Hon berättar hur Svenska kyrkan jobbar med religionsdialog, det vill säga hur människor med olika religion kan leva tillsammans i fred och förebygga konflikter. Vid samma tillfälle presenteras också det finska dialogprojektet Helsingin Avoimet Ovet (ung. Öppna dörrar i Helsingfors). Projektet innehåller en mängd olika verksamhetsformer som diskussionsgrupper, bön- och meditationen verkstäder, fredsmarscher, middagssällskap och rundabordsamtal. Projektet presenteras av Heidi Rautionmaa som jobbar med religionsdialog i kyrkan i Helsingfors. Tillfället arrangeras på Tredje linjen 22 och är öppet för allmänheten. Mera info ger Heidi Rautionmaa, präst för religionsdialog, tel. 0440 412189.
Ti 7.2 kl. 17.30–19.30: Sorgegrupp i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (rum Senatus). För dig som har mist en närstående eller saknar någon som avlidit. Ledare diakonissan Carita Riitakorpi och pastor Helena Rönnberg. Deltagandet är kostnadsfritt. Följande gånger 21.2, 7.3, 28.3 och 25.4. ANMÄLAN till Carita Riitakorpi tfn 09–23407328 eller 050–3803986, e-post carita.riitakorpi@evl.fi.
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019–0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/na4jour. Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevvorg, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18–20.
Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingfors-forsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE
So 5.2. um 11 Uhr: Gottesdienst mit Abendmahl (Matti Fischer)
OLAUS PETRI
Lö 4.2 kl. 18: Helgsmålsbön – Musikandakt. Markku Heikinheimo, orgel.
Sö 5.2 kl. 11: Högmässa. Ahlfors, Laakkonen–Yang.
On 8.2: –kl. 10 Musiklek för 0–4 åringar. –kl. 14 Musiklek för 3–6 åringar.
To 9.2 kl. 10: Babyrytmik för 0–12 månader.
MELLERSTA NYLANDS PROSTERI
ESBO
Välkommen till kyrkan sö. 5.2: Esbo domkyrka kl. 12.15 gudstjänst med små och stora. Rönnberg, Aitti-Lindberg, Kronlund, Malmgren, Wikman, barnkören, dagklubbssbarnen och barnledarna. Insamlingen Gemensamt Ansvar startar, insamlarna välsignas. Kyrklunch för Gemensamt Ansvar i församlingsgården, pris 20 € per familj, eller vuxna 10 €, barn 5 €, under 3 år äter gratis. Mete för barn, lotteri, försäljning av GA-produkter, ungdomarna säljer handgjorda tvålar, Handarbetsgruppens försäljning. Köklax kapell kl. 16 lovsångsmässa. Kanckos, Kronlund, lovsångsteamet. Söndagsskola. Servering.
Samlingar för seniorer & daglediga kl. 13–15: Köklax kapell ti 7.2, Södrökäppell on 8.2, Karabacka kapell to 9.2.
Esbo församlingars servicecentral och Esbo svenska församlingskansli: stängt fre 3.2 p.g.a personalutbildning.
Mer information om vårterminens program: se Esbobilagan i detta nummer!
GRANKULLA
To 2.2 kl. 10–11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Sö 5.2 kl.12 Kyndelsmässodagens familjegudstjänst: Daniel Nyberg, Barbro Smeds, Yvonne Fransman, söndagsskolan medverkar. Grankullaskolans kör Trastarna under ledning av Pamela Sandström. Kyrkkaffe och saft i övre salen.
Ti 7.2 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30–11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.
On 8.2 kl. 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
To 9.2 kl. 10–11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Finland 100 år – Konstutställning: i Grankulla kyrkas nedre sal 31.1–18.2.2017. Utställning från en konstklubb verkat vid Knektbrons mottagningscentral. Rolf Grandell, pensionerad bildlärare, har verkat som inspiratör med hjälp av Yasan Ali, centrrets bibliotekarie. Ett stort antal konstnärer har deltagit i verksamheten.
KYRKSLÄTT
Fr 3.2 kl. 13–16: Effa på Lyan för åk 3–4. Prästgårdsbacken 2.
Sö 5.2 kl. 12: Familjemässa i Kyrkslätt kyrka. Barn som blivit döpta 2016 inbjuds för att få sina doplöv. Ståhlberg, Lovén, Punt.
Må 6.2 kl. 18.30: Sång och bön i koret i Kyrkslätt kyrka.
Ti 7.2 kl. 9.30–11.30: Föräldra-barn på Lyan.

On 8.2 kl.15–17: Biljard&Chill på Hörnan för ungdomar i åk 7 och äldre.
To 9.2 kl. 9.30–11.30: Knaterrytmik för föräldrar och barn i åldern 0–3 år på Lyans övre våning.
To 9.2 kl. 13–15: Hörnan MC för åk 5 startar.
Sö 12.2 kl. 12: Söndagsskola på Hörnan. Barnen deltar en stund i högmässan och fortsätter sedan i Hörnan varifrån de avhämtas vid mässans slut.
Må-to20–23.2: Sportlovsklubb för åk 1–6 kl. 10–15 på Hörnan. Vi är inne och ute, lekar, pyssel och lunch. Anm. senast 10.2. till Ela, tel 050 432 9321.
Ti-to 7–9.2: Kyrkoherdeämbetet är stängt för personalutbildning. Öppnar 9.2 kl. 12 Kyrkoherdeämbetet öppet må-to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslatts.svenska.fi
TAMMERFORS
Sö 5.2: Högmässa kl 11 i SvH, Insamlingen Gemensamt ansvar inleds, Kim Rantala, Katariina Westman predikar, Paula Sirén, kyrkkaffe
Sö 5.2: Konsert Om kärlek – Rakkaudesta i Viinikka kyrka kl 18, Lotte Nyberg, trumpet, Heli Seppälä, oboe, Paula Sirén, orgel, Satu Saarela–Majanen, dikter på finska. Fritt inträde, program 5/10 € till förmån för Gemensamt Ansvar.
Ti 7.2: Mammor, pappor och barn kl 10–12 i SvG
Ti 7.2: Tisdagsklubben kl 13.30–15.30 SvG
Ons 8.2: Onsdagskaffe kl 13 i SvH, Vem kan behöva brottsofferjouren? Katariina Westman
VANDA
S:T LARS KAPELL
Högmässa: 5.2 kl.10; 12.2 kl. 10 Andersson, Ekberg
S:T MARTINS KAPELL
Mässa i Taizéanda: 5.2 kl.12–13,

Andersson, Ekberg
MYRBACKA KYRKA: Familjemässa 12.2 kl. 13; Barnkören Con Gioia uppträder. Sopplunch till förmån för insamlingen Gemensamt ansvar.
Barnens kyrkostund: 10.2 kl.9.30–10
S:t Martins diakoni- och pensio-närskrets 14.2 kl. 12.30
VÄSTERKULLA KYRKA: 16.2 kl. 18 Tystnadens kväll –liten kvällsretreat med Qigong, bön och nattvard
FOLKHÄLSANHUSET: Veckomässa 3.2 kl.14 med nattvard, Dickursbykretsen 15.2 kl. 14–15.30
BAGARSTUGAN
Familjecafé: 6.2 kl. 17–19 . Ungdomskväll 8.2, 15.2 kl.18.
Pysselcafé: för barn i åk 3–6 måndagar kl. 13–16 i klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfärv. 13, onsdagar kl. 13–16 i klubbtrymmet i Brännmalmen, Kornv. 10.
Familjecafé: torsdagar kl. 9.30–12 i klubbtrymmet i Myrbacka.
HELSEFORS: ViAnda kören övar 8.2; 15.2 kl. 12
Pastorskansliet: håller öppet tillsammans må-fre kl. 9–12.
RASEBORGS PROSTERI
EKENÄSNEJDENS SVENSKA
Sö 5.2:
– **kl. 10 Obs! Ingen högmässa:** i Ekenäs kyrka denna dag.
– **kl. 16 Stenmässa:** i Ekenäs kyrka. Lindström, Nygård. Meditativ gudstjänst kring stenkorset.
– **kl. 12 Familjegudstjänst:** i Tenala kyrka. Westerholm, Lindroos m.fl. Efterföljande ansvarslunch o. program i förs.hemmet där Yvonne Terlinden berättar om sin resa till Jordanien med Kyrkans Utlands-hjälp. GA-insamlingen öppnas.
– **kl. 18 Kvällsmässa:** i Snapper-tuna kyrka. Westerholm, Nygård.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ
Sö 5.2:
– **kl. 10 Nallegudstjänst:** i Ingå kyrka. En småbarnsvänlig andakt för de allra minsta i församlingen samt deras familjer. Ta gärna ditt kramdjur med om du vill! Sjöblom, Gustafsson Burgmann, Högstrom.
Må 6.2:
– **kl. 18.30 Bibelgrupp:** i Prästgården. Hellsten.
Ons 8.2:
– **kl. 14.00 Församlingsträff:** i prästgården. Tema: Dopet – du kan ta med din/familjens dopdräkt. Taipalus. Hellsten.
– **kl. 16.30 Musikstund för 5–6-åringar:** i församlingshemmets källarvåning. Högstrom.
To 9.2:
– **kl. 9.30–12.00 Familjecafé:** i församlingshemmets källarvåning. Eklund.
KARIS-POJO
Högmässor; Sö 5.2:
kl. 10 i S:ta Katarina kyrka, Karis. Dagklubbssbarnen medverkar. kl. 12 i S:ta Maria kyrka, Pojo.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi
ESBO STIFT
LOJO
Sö 5.2. kl 13: Kyndelsmässodagens högmässa i Virkby kyrka. Konfirmanderna medverkar. Kyrkkaffe och kyrktaxi.
Ti 7.2. kl 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Taxi.
Sö 19.2. kl 13: Högmässa i Lojo kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.
TUSBY
Sön 5.2: Högmässa kl 13 i Pajjala kapell. Pastor Tiina Partanen, kantor Enni Pöykkö, Klemetskog Kyrkosångare. Kyrkkaffe.

INPRICKAT

JAG LEDER EN syfoöreningssgrupp. Vi jobbar för missionen och ordnar alltid en basar inför julen. Vi fungerar tillsammans med diakonigruppen – varannan torsdag är det vanlig diakoniträff och varannan torsdag syfoörening. Vi handarbetar och så brukar vi läsa missionärsbrev.

Jag har alltid varit intresserad av församlingsarbete. Det finns fina människor, gott kamratskap och ett rikt musikliv i församlingen.

Siv Björklöf, Ingå församling

”Det finns fina människor i församlingen.”

På ”Inprickat” delar församlingsmedlemmar med sig av något församlingsprogram de har prickat in i kalendern.

ÅBO FÖRELÄSNING

Vilken nytta har vi av Luther i dag?

År 2017 har det gått 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser mot avlatshandeln, troligen på dörren till Schlosskirche i Wittenberg i Tyskland. Reformationen spred sig bland annat till Finland och har på många plan inflytande på det samhälle vi lever i också utanför den kyrkliga världen.

I en föreläsning på Åbo Arbis tisdagen den 14.2 frågar sig ärkebiskop emeritus **John Vikström** vilken nytta vi

har av Luther i dag. Efter föreläsningen finns det också utrymme för diskussion.

Föreläsningen, som ingår i Åbo Arbis specialprogram för reformationens märkesår 2017, börjar kl. 19.00 och hålls på Åbo Arbetarinstitut, Kaskisgatan 5, våning 1, rum 109. Anmälningar senast 13.2 via www.aboarbis.fi eller på Åbo Arbis Kaskisgatan 5.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 5.2 kl. 12: Kyndelsmässodagens familjemässa i Pargas kyrka, Wikstedt, Lehtonen. Barnkören Da Capo medverkar. Ljuständning för barnen som döptes under fjolåret. Efter familjemässan barnfest i församlingshemmet.

– **kl. 19:** Ljussmässa i Pargas kyrka, Wikstedt, Sundell, Lehtonen.

On 8.2 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Wikstedt, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 5.2 kl. 11: Kyndelsmässodagens familjegudstjänst i Nagu kyrka, Granström, Heikkilä. Ljuständning för barnen som döptes under fjolåret. Efter gudstjänsten kyrklunch i församlingshemmet.

Korpo kapellförsamling:

Sö 5.2 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 5.2 kl. 11: Gudstjänst a cappella i Houtskär kyrka, Heikkilä.

Iniö kapellförsamling:

Sö 5.2 kl. 11: Högmässa i Iniö kyrka, Vuola.

ÅBO

to. 2.2 kl. 18: Bönegruppen, Aurelia
sö. 5.2 kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Bäck (pred), Mullo (lit), Lempa, Berger. Barnhörna. Kyrkkaffe.

må. 6.2 kl. 14: Missionskretsen, Aurelia
ons. 8.2: – kl. 12 Frukostklubben, Svenska Klubben (Aurag. 1)
– kl. 13 Café Orchidé, Aurelia.
– kl. 18 Veckomässa, Aurelia. Öhman.

kl. 18.45 Psalmakon med nya psalmer, Aurelia
to. 9.2: – kl.11 Knattekyrka, Aurelia
– kl. 18 Bibelsamtalsgruppen, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Kyndelsmässodagen 5.2:

Gospelkväll i kyrkan kl 18
Ingemar Johansson, Carl–Micael Dan Anders Hallbäck och delar av Good News. Fackeltåg från Catharinagården 17.30

JOMALA

<http://jomala.evl.ax>

Sö 05.02 kl.11.00: Familjemässa St Olofs kyrkokör, barnkören, K Danielsson, E–H Hansen, M Poulsen Englund
Sö 05.02 kl.18.00: Ljussmässa K Danielsson, E–H Hansen, M Poulsen Englund

MARIEHAMN

Sö 05.02 kl. 11.00: Unggudstjänst i S:t Görans, M P, G, S, A L, Himlaliv, årets konfirmander.

TO 09.02 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans, M P, G K.

TO 09.02 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet. Pris: 7€.

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND–VÄRDÖ

Söndag 5.2 kl. 11.00: Högmässa i Sunds församlingshem. Roger Syren, Pipsa Juslin, Kati Juntunen. Start för insamlingen Gemensamt Ansvar.

<http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 2.2 18.00: Projektkörens och 19.00 Kyrkkörens övning i församlingshemmet.

Fre 3.2 18.30: Kvinnocafé i Församlingshemmet.

Sö 5.2 11.00: Gemensamt–Ansvargudstjänst i Kyrkan. Predikan biskop Björn Vikström. Övriga medv. gäster från Jordanien, K–M Wredlund, Kyrkokören, Projektkören, Free Spirits, Deseré och Jan–Ola Granholm, Hanna Östman, Ebba Carling, Roger Lindholm, Guy Kronqvist m. fl. Gudstjänsten bandas för radio och TV. Efteråt soppservering och GA–information i Församlingshemmet.

Må 6.2 13.00: Korsbäck missionssyfsörening i Byagården.

Må 6.2. 18.30: Mamis och Papis i Taklax bönehus
Ti 7.2 13.00: Taklax missionssyfsörening i Bönehuset.

Ti 7.2 19.00: Träffpunkt och Bönehusföreningens årsmöte i Taklax bönehus.

On 8.2 18.00: Skriftskola i Församlingshemmet.

To 9.2 13.00: Molpe missionssyfsörening i Bykyrkan.

Fre 10.2 18.00: Gemensamt Ansvarkväll i Korsbäck byagård. Projektkören, dir. Deseré Granholm, Hanna Östman, Guy Kronqvist. Servering, lotteri m.m.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi

SÖ 5.2 kl 10: Högmässa i L:fjärds kyrksal, Saarinen, Martikainen. Kl 12 Knattegudstjänst i K:stads förs.hem, Daniel, Nanna, Stina, Inger, sång av barn. Förbön och Ljuständning för döpta sedan Kyndelsmässodagen 2016. Kyrkkaffe 3€

SÖ 5.2 kl 18: Bibelsamtal i L:fjärds förs.hem

Ti 7.2 kl 13: Missionssyfsöreningen i Sideby

ON 8.2 kl 12.30: Pensionärssamling med lunch i L:fjärds förs.hem, Sara Bondegård berättar om Hoppets Stjärnas resa till Lettland och Litauen.

FR 10.2 kl 19: Pärilbandet, samling för kvinnor i K:stads förs.hem. ”Uppsprickande molntäcke”, Heddy Norrgård. Anmäl senast 7.2 till Erica Norrback 040–5914992 eller kansliet 06–2211073

Anna–Lisa Nilssons vikarie är Erica Norrback tel: 040–5914992

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

To 2.2 kl 13: Dagssamling i Böle bystuga, Wikström.

Fr 3.2 kl 19: Församlingsafton i förs.hemmet, tema: Gemensamt Ansvar, internationella gäster från Kyrkans Utlandsjälpe.

Lö 4.2 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria, S.Lindén orgel.

Sö 5.2 kl 12: Gemensam högmässa i Pörtom kyrka.

Må 6.2 kl 18.30: Ny sorgegrupp börjar i förs.hemmet.

Må 6.2 kl 19: Böneskola med Jan Nygård i förs.hemmet, alla varmt välkomna!

Övermark

To 2.2 kl 13: Symöte hos Else–Maj Sjöblom i Frönäs, Carling.

Sö 5.2 kl 12: Gemensam högmässa i Pörtom kyrka.

Ti 7.2 kl 13: Symöte i Räfsbäcks byagård.

Pörtom

Sö 5.2 kl 12: Gemensam högmässa, Lövdahl pred., Ingvesgård, G.Lindén, Pörtomkören.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö kl 14: Högmässa, Englund, Brunell.

Ti kl 13: Missionssyfsöreningen i församlingshemmet.

KORSHOLM

Fre 3.2:

–**Ingen öppen familjedagklubb:** i Smedsby. Henna och Sanna på kurs.

Må 5.2:

– **kl 10 Familjevänlig gudstjänst i kyrkan:** med ljusceremoni och uppläsning av namnen på de som blivit döpta i församlingen sedan senaste Kyndelsmässodag. Berg, Westerlund och Nordqvist–Källström. Servering.

Må 6.2:

– **18.30 Gemensamt Ansvar–sångkväll:** i församl.hemmet i Gamla Vasa (Obs platsen). Kaj–Mikael Wredlund o. gäster från Jordanien. Kammarkören Psallite sjunger. Lindblom och Nordqvist–Källström. Servering.

– **För kyrktaxi:** ring pastorskansliet 06–3560500 (vard. 9–14).

On 8.2:

– **kl 14 Karagruppen träff:** i rum Glöd, Smedsby församl.gård.

To 9.2:

–**Diakonimottagningen:** stängd

Sö 12.2

–**kl 10 Gudstjänst:** i kyrkan. Lindblom och Nordqvist–Källström.

–**ca 11:15 Lunch** för Gemensamt Ansvar–insamlingen: (10 €) efter gudstjänsten. Ingen förhandsanmälan till lunchen i församl.hemmet.

–**För kyrktaxi:** ring pastorskansliet 06–3560500 (vard. 9–14).

Ti 21.3

–**kl 12–14 Dagklubbens anmälings- och besöksdag:** för hösten 2017 o våren 2018. Tel. 0447129425 el. 0443560531.

KVEVLAX

Lö 4.2 kl. 19: Tonärscafé i ds.

Sö 5.2 kl. 10: Knattekyrka, E. Kuni, Andren, Crichton, Dahlbacka, Barnkören. Ljuständning för alla barn som döpts under det gångna året. Ta gärna med mjukisdjur eller en skallra. Kyrkkaffe–och saft på kyrktorget.

Ti 7.2 kl. 18: Mammalådor tillverkas i ds.

ON 8.2 kl. 13.30: Pensionärssamling i fh, mat kl.12.45.

TO 9.2 kl. 9.15: Karakaffe i ds.

MALAX

Sö 5.2 kl. 10: Kyndelsmässodagens Familjemässa i kyrkan. Gemensamt Ansvar startar. Dagklubben och Kompisskolan medv. Artturi Mäkelä, bas och Andreas Bäcklund, trummor. Kyrktaxi. Älgkött–soppa i KH, 8 euro/pers, 20 euro/familj och 5 euro/liter för hemtagning.

Må 6.2 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldre–rådet och Folkhälsan i Malax.

Ti 7.2 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.

PETALAX

Andakt: to 2.2 kl. 13 Westerhemmet modul B

Andakt: to 2.2 kl. 14 Pensionärshemmets samlingssal

Öppningsgudstjänst för Gemensamt ansvar: sö 5.2 kl. 11 i Korsnäs kyrka.

Biskop Björn Vikström och gäster från Jordanien medverkar. Skjuts med buss rutten Ägren (kl. 9.50) – Nyby – Lolax (kl. 10.00) – Petalaxvägen – TB (kl. 10.10)

– Norrvägen – Strandvägen – Korsnäs. Ingen gudstjänst i Petalax kyrka 5.2.

Minior: ti 7.2 OBS! Ingen samling.

REPLIT

Sö 5.2 kl. 10: Familjegudstjänst Replot. Kaski, Wargh, barnkören.

Sö 5.2 kl. 12:30: Gudstjänst Björkö. Kaski, Wargh.

SOLF

Sö 5.2 kl. 10: Gudstjänst för små och stora, Snellman, Wargh, predikan av Olof Jern, sång av Solfångarna och alla barn. Ljuständning för dem som döpts sedan senaste Kyndelsmässodag.

Må 6.2 kl. 18.30: Gemensamt Ansvar – sångkväll i församlingshemmet i Gamla Vasa med gäster från Jordanien samt Kaj–Mikael Wredlund, Psallitekören, servering.

VASA

TRAFALDIGHETSKYRKAN

Högmässa: sö kl 13 Forslund, Heikius. Gemensamt Ansvar insamlingen öppnas. Kyrkkaffe.

Ljussmässa: ti 7.2 kl 18 Brunell, Vidjeskog. **Morgonbön:** to 9.2 kl 9 Särs, Andersson. **Sorgegruppen:** startar ons 15.2 kl 18 Vasaespl 3E, 2. vän. Ledare: Lundström o Tast. Anm. senast 13.2 tfn 06 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA

Välgörenhetskonsert: lö 4.2 kl 19. Kristoffer Streng, sång, Stefan Jansson, piano, Ichtys kids, Lundström, andakt. Kollekt till Rädda Barnen.

Högmässa: sö kl 11 Store, Vidjeskog. Bampr. Kyrkkaffe.

SUNDOM KYRKA

Babykyrka: sö kl 10 Lindblom, Heikius. Servering.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

FR 3.2:

–kl. 15 Andakt i Essehemmet, Björk.

–kl. 20 Cafekväll för ungdomarna i Achreniusalen, Toni Heikkilä, Benjam Wärn, Björk, Öhland.

Sö 5.2:

–**kl 10 Familjegudstjänst i kyrkan:** Granlund, Gunell. Barnkören. Ljuständning för döpta 2016. Textläsare Bengt Forsblom, dörrvärdar Lappfors.

–kl 14 Sammankomst i Punsar bönehus.

On 8.2 kl 13.30: Missionsgrupp i Miljagården i Bäckby, Cederberg.

On 15.2 kl 12: Lunch för daglediga i församlingshemmet, gäst ”Afrika–Majvor” Nyholm. Anmälan senast to 9.2 till 0403100458.

JAKOBSTAD

FR 3.2 kl. 19.00: In da house i Församlingscentret ungdom.utr., Wikblad.

Sö 5.2 kl. 10.30: Söndagsskola med små och stora i Församlingscentret. Gemen–sam lunch.

Sö 5.2 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Salo, Turpeinen, Borgmästars.

Sö 5.2 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka.

Sö 5.2 kl. 17.00: Fokus FEST Hjältägala i Församlingscentret, Björk. Barnfokus.

Ti 7.2 kl. 11.00: Kyrkan öppen för bön och samtal.

Ti 7.2 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station I, Jan–Erik Sandström.

ON 8.2 kl. 13.30: Kyrkostrands missions–syfsörening i Kyrkostrands förs.hem., Salo.

TO 9.2 kl. 09.00: Församlings– och diakonikansli stängt.

TO 9.2 kl. 10.00: Fasta och bön för Finland i Församlingscentret.

TO 9.2 kl. 19.00: Kvinnocafé i Församlingscentret.

Sö 19.2 kl. 11.00: Söndagsskolans dag på Pörkenäs lägergård. Anmälan senast 10.2 Haglund–Wikström tfn 040–3100418.

KRONOBY

Lö 4.2 kl 18.00 pulkakväll: för ungdom, servering i lilla salen

Sö 5.2 kl 11.00 familjegudstjänst: Wallis, Ellfolk–Lasén, Barnkören

kl 13.00 läsmöte: Brätö byahem, Ytterbrätö läslag, värdar: Byahemsföreningen

kl 15.00 läsmöte: hos Christina Vibäck, Hästö läslag

Ti 7.2 kl 18.00 karagruppen: i fh, Johan Torvald Haga, Holmans läslag

On 8.2 kl 19.00 läsmöte: hos Brita och Torvald Haga, Holmans läslag

Sö 12.2 kl 11.00 församlingslunch: i fh, anm. till Christina Omars 0505377760 senast 7.2

LARSMO

Lö 4.2 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet med Krister Lillas och Mats Sjöhlinds lovsångsteam, barnpassning och servering.

Sö 5.2 kl. 10 Familjegudstjänst: i församlingshemmet (Obs platsen), Lassila, Hannes Uunila, kyrklunch för Gemen–samt Ansvar. Kyrkvärd: Risöhall.

Kansliet stängt to 9.2 p.g.a. skoling.

NEDERVETIL

Andakt: to 2.2 kl. 14.00 i Sandbacka Vårdcenter, Store.

Runebergsafton med Kyrkokören: to 2.2 kl. 18.30 i fh. Servering.

Kyndelsmässodagens familjegudstjänst: sö 5.2 kl. 10.00 i kyrkan, Store, Jenny Pulkkinen. Ljuständning för döpta.

Älsooppa: sö 5.2 kl. 11.00–14.00 i fh, älgjaktlaget bjuder.

Läsmöte: on 8.2 kl. 19.00, Murick läslag hos Marita Nyfält.

KUs årsmöte: sö 12.2 kl. 11.00 i fh.

NYKARLEBY

Sö kl 13 Scouternas årsmöte: Nykarleby fh

Sportlovsägar 27–28.2: för åk 1–6, anmäl senast 15.2 till Lotta, tfn 040 8687061.

CENTRUM

Fr kl 20.30 Kvällsmässa: kyrkan, Edman, Cecilia Äminne

Sö kl 10 Familjegudstjänst: Edman, Ringwall, sång av barn, ljusprocession

–**kl 18 Allsångkväll med nya psalmer:** kyrkan, Lena Frilund, Camilla Cederholm, kyrkokören, solister

Må kl 18 Kenyamissionen: fh, Lillas, års–möte Slef Nykarleby

Ti kl 13 FMS–Mission: fh

To kl 18.30 Förs.fadderträff: fh, Sandvik

MUNSALA

Fr kl 9 Små o stora: föräldra–barngrupp i prästg, varje vecka

Sö kl 12 Familjegudstjänst: Edman, Ringwall, dagklubben o Cantare

On kl 13.30 Symöte: prästg.

JEPPÖ

Sö kl 11 Knatttegudstjänst: fh, Östman. Lönnqvist, sång av barn. Ljuständning för döpta under året. Kyrklunch 8 e, max 20 e/fam. Köttsooppa

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lugnt och rökfritt par önskar hyra en tvåa i mellersta eller södra Helsingfors.
Tel.0404194033

Ett par i åldern 30+ letar efter en långvarig hyresbostad i Helsingfors. Vi är utbildade inom teaterbranschen, rökfria och har kredituppgifterna i skick. Har du en trea med max 1200e hyra, tag gärna kontakt! Tel: 0504095252

KÖPES

Köpes 35-60m2 lägenhet i Södra-Helsingfors, gärna renoverbar. Tel: 040-7684926/Magnus

FAMILJ

Prosten Göran Hellberg fyller 80 år

Hjärtligt välkomna
på 80-års kaffe
till Lärkkulla i Karis
lördag 11.2 kl.13-16!
o.s.a. anki.hellberg@
gmail.com

LEDIG TJÄNST

I Borgå kyrkliga samfällighet lediganslås

VIKARIAT SOM SJUKHUSPASTOR

Vi söker en vikarie för vår sjukhuspastor
för tiden 3.4.2017 - 10.8.2018.
Ansökningstiden går ut 20.2.

Läs mer och sök på adressen:
www.borgaforsamlingar.fi

HELG ♥ VARDAG

Porvoon seurakuntayhtymä
Borgå kyrkliga samfällighet

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN
FÖRSAMLING

Ett urval av våra resor ut i Europa 2017

Almuñécar	4-24.3
Mickes matresa	31.3-7.4
- Alsace-Bourgogne-Rivieran och lite Italien	
Holland (buss/buss)	19-26.4
Stadssemester i Edinburgh	20-23.4
Gardasjön	22-28.4
Donaukryssning	22-28.4
Alsace o. Champagne (buss/buss)	29.4-8.5
Stadssemester i Wien	4-7.5
Österrike med Wien och Tyrolen	8-15.5
Norra England och lite Skottland	9-15.5
Hvar, Kroatien	16-23.5
Vandringsresa till Cortina	15-22.6

Allt detta och mycket, mycket mer...
Ta kontakt med oss för mer
information eller om du vill boka!

**Ingves &
Svanbäck**

Närpes 020 7434 530
Korsholm 020 7434 520
Jakobstad 020 7815 360
www.ingsva.fi

SIBELIUSmuseum

SIBELIUSUTSTÄLLNING
INSTRUMENTUTSTÄLLNING
KONSERTER under vår- och höstsäsongen

1.2.2017-7.1.2018

Sumi
Finland
100

Conducting
FINLAND

- dirigenter som musikförmedlare 1917-2017

MUSEET ÖPPET:

Vår- & höstsäsong 1.2-30.4, 1.9-30.11. | ti-sö 11-16
Onsdagar konsert kl. 19, biljetter från kl. 18
Sommaren 2.5-31.8. | ti & to-sö 11-16, ons 10-18
Vintern 1.12.2017-7.1.2018 | ti-sö 11-16

Biskopsgatan 17, Åbo | www.sibeliusmuseum.fi

Vi hjälper i sorgen.

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555

HELSINGFORS

BERGHÄLL 010 76 66500
FORUM 010 76 66620
MALM 010 76 66630
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590
TÖLÖ 010 76 66530
ESBO
ALBERGA 010 76 66610
ESBOVIKEN 010 76 66640
HAGALUND 010 76 66570

VANDA

DICKURSBY 010 76 66560
MYRBACKA 010 76 66600
HYVINGE 010 76 66580
KERVÖ 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/
samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTO

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

Vasa Arbis firar 110 år och önskar samla
in minnen i form av berättelser, fotogra-
fier och föremål tillverkade i Arbis regi.
Insamlade minnen är tänkt att resultera i
en utställning under hösten 2017.

Har du eller någon du känner ett minne
ni kan tänkas dela med er av.

Ta kontakt med kansliet på
tfn (06) 325 3501 eller (06) 325 3504.

LOCUS

www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

FÄRÖARNA	10-15.6	6 dgr 2.280 €
GÖTA KANAL	15-18.6	4 dgr 1.380€
LITE MER AV ISLAND	26.6-4.7	9 dgr 2.980€
HURTIGRUTEN	3-9.8	7 dgr 2.180€
KANADA	31.8-16.9	17 dgr 5.980€
KINA RESAN	15-24.9	11 dgr 2.780€
SYDAFRIKA	2-14.11	13 dgr 3.980€

Läs om alla resor på
www.martinsresor.ax
eller ring mig på 0457 344 1132
eller mån-fre 9-16 på 018 23 215.

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Annonsera i

KP.
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

FALLÅKER
TEATER

45 år

Fem filurer

Komedi av Yrjö Soini

Iscensättning : Lidia Bäck

I rollerna : Peppe Kirjonen – Lasse Kusénus – Hasse Selenius - René Blomster
Jalle Åkerlund – Inge Åkerlund - Danielle Engström - Helena Kirjonen – Thea Kusénus

Premiär Lördagen 25.03

Söndag 26.3 Lördag 1.4 Söndag 2.4 Lördag 8.4

Föreställningarna börjar kl 16

Förköp : Inge Åkerlund 0407156259

Vardagar kl 9-12.00

jarl.akerlund@kolumbus.fi

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

Dopet och mjölkstockningen

JAG LEVER som bäst med en överhängande risk för att drabbas av mjölkstockning. Min bebis ska nämligen döpas nästa vecka.

Va? frågar du dig säkert nu. Vad finns det för koppling mellan mjölkstockning och dop?

Mycket rimlig fråga. Rentav relevant. Fram till slutet av november förra året visste jag inte heller. Men nu vet jag. Den dag då mitt tredje barn föddes fick jag nämligen en broschyr på bb som informerade mig om att en kvinna som ammar mindre än vanligt kan drabbas av mjölkstockning. Och amma för lite kan man enligt broschyren göra till exempel inför ett dop.

Kyrkan får ju ofta bära skulden för allt möjligt, men att också mjölkstockning kan vara kyrkans fel var faktiskt helt nytt för mig.

JAG VILL inte vara kaxig nu. Men jag tror att jag kommer att klara mig utan mjölkstockning. För det är ju verkligen inte dopet i sig som kan orsaka problem utan stressen inför det, och min stressnivå inför det här dopet är lika låg som inför de andra barnens dop. Det är inte för att jag inte bryr mig – det är för att jag bryr mig helt otroligt mycket. När man står inför riktigt, riktigt stora dagar får inte riktigt, riktigt små detaljer komma i vägen.

SÅ VI kommer inte att baka ihjäl oss, dekorera ihjäl oss eller göra-snygga-inbjudningskort-ihjäl oss. Vi kommer inte heller den här gången att ha ett färgkodat, estetiskt tilltalande dop. Eventuellt slår vi på stort så att vi familjemedlemmar matchar varandra, men om jag känner oss rätt så misslyckas det den här gången också.

Om jag skulle försöka arrangera årets fest skulle jag säkert få mjölkstockning. Minst. Det är ju helt galet att konsumtionskrafterna i världen har fått oss att tro att nyblivna föräldrar plötsligt ska agera festfixare av rang. Som nybliven mamma är jag inte riktigt i form för att organisera partyn. En bra dag får jag på mig byxor, om vi säger så.

Samtidigt som jag har av sagt mig festfixaruppdraget ser jag så otroligt mycket fram emot dopet. Jag blir alldeles pirrig när jag tänker på den dagen. För det är något av det största som finns; att få bära fram vårt barn till dopet, inför den Gud som vi hoppas och tror så innerligt på.

JESUS SA att vi ska låta barnen komma till honom. Och nästa vecka är det lilla Hildes tur. Vi lägger henne i Jesu famn och ber tillsammans med församling, familj och vänner att hon ska vilja vara i den famnen.

Det finns nämligen ingen bättre famn.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

RADBYTET HENRIK PERRET

Betydelse och begränsning

Ärkebiskop emeritus John Vikström skriver i Kp 3/2017 att biskop Bo Giertz ger ”några centrala ord (tala, lära, fråga, Herrens bud) en smal och speciell betydelse, och andra ord (bl.a. underordning) rentav en ny betydelse ...”

Det ord som Bo Giertz översätter med ”predika”, grek. ”lalein”, betyder tala, precis som John Vikström säger. I klassisk grekiska kan det dessutom betyda prata, babbla, småbarns jollrande eller t.o.m. flöjtspel. I Nya testamentet används ordet ”lalein” aldrig så. Ordet används till exempel om Jesu förkunnelse, och Jesus babblade som känt inte.

Orden i 1 Kor 14 om att ”tala” resp. ”tiga” har tilläggssbestämmelsen ”i församlingen”, ”i kyrkan” (en ekklesia). Att något speciellt – t.ex. ett mönster vid gudstjänsten – avses fram-

går enligt min uppfattning av helheten, en sammankomst (Bibel 2000), en gudstjänst. Knappast förbjuder Paulus kvinnor att fråga andra familjer hur barnen mår, samtala vid bordet eller hälsa på andra kristna. Tolkningen att 1 Kor 14:34 avser störande prat är absurd med hänvisning till alla de tunga argument som Paulus hänvisar till: alla heligas församlingar, Herrens bud osv.

Angående ordet *underordning*: det är skäl att först fråga vad ordet *ordning* (taxi) betyder. Grundbetydelsen är ordning, mönster, arrangemang, intet.ex. rangordning.

I en av de nyaste kommentarerna till 1 Kor (Thi-selton) finns uppgiften att judiska författare på Jesu tid använde termen taxi som en term för den *liturgiska ordningen* i synagogan. Den handlade om ett *mönster*, ett arrangemang, för ledarskapet vid bönetillfällen, med församlingens svar, textläsningar och utläggningar med moment av tystnad, inklu-

”I Nya testamentet används ordet ”lalein” aldrig så. Ordet används till exempel om Jesu förkunnelse, och Jesus babblade som känt inte.”

sive det att man satt under predikan (jfr Luk 4, Matt 5) och stod under bönerna.

Giertz tanke att underordning handlar om att gå in under en ordning (mönster) ter sig inte så underlig i ljuset av detta. Ordet ”underordna” förekommer i huvudsak i betydelsen att *underordna sig*. Det handlar om en frivillig underordning.

När Paulus i Kol 3:18 talar om ”i Herren” är påståendet att hustavlorna har sina rötter i patriarkalismen intet trovärdigt. Att kristna familjer bestod av föräldrar, barn, tjänare m.m. ändrar inte på det faktum att innehållet i aposteln förmaningar är annorlunda än tidens. Anti-

kens moralfilosofier uppmanade inte hustrur, barn och slavar att underordna sig, för dessa hade inget alternativ. Paulus talar om ”underordningen” som ett resultat av den Helige Ande (Rom 8:7, Ef 5:18–21).

I *Theological Dictionary to NT* (ed. Kittel) säger Delling att underordning i NT materiellt hör samman med begreppet ödmjukhet. Ingenstans i Bibeln finns uppmaningen att konservera ett samhällsskick. Underordningen upphäver inte jämlikheten. Underordningen är samma ”mönster” som Jesu ”inte för att låta tjäna sig utan för att tjäna”. Hustavlornas ord om att ”mannen ska älska sin hustru såsom Kristus har älskat församlingen och utgett sig själv för henne”, att ”fäderna inte ska reta sina barn” och dylikt har inte sina rötter i patriarkalismen, utan förutsätter allas lika värde i Kristus.

Henrik Perret är prost och chefredaktör för *Kristet perspektiv*

ÄMBETSSYN FÖRENING

Välkomna, teologer!

Vår förenings namn har nämnts på Kyrkpressens debattsida 12.1 och vi vill nu delge några fakta. Föreningen Priscilla grundades år 2001 som ett nätverk för kvinnliga teologer som inte kommer att låta sig prästvigas på grund av sin övertygelse. För tillfället har vi något fler än 50 ordinarie medlemmar, av vilka en del är svenskspråkiga. De flesta av våra medlemmar är under 45 år. Föreningen Priscilla verkar som stöd för dessa kvinnliga teologer och hjälper också konkret med att hitta arbete som motsvarar deras kallelse och utbildning. I vår förenings lärogrund sägs att vi tror att kvinnan och mannen genom skapelsen, frälsningen och helgelsen är lika värdefulla, även om de delvis fått olika uppgifter.

I debatten i Kp hänvisas även till boken *Paimenuus, ihmisarvo ja sukupuoli* som vi skrev år 2009. I den motiverar vi vår ståndpunkt i ämbetsfrågan både på bib-

”Vi tror att kvinnan och mannen genom skapelsen, frälsningen och helgelsen är lika värdefulla, även om de delvis fått olika uppgifter.”

lisk och teologisk grund. Boken trycktes i rätt stor upplaga och är redan slutsåld. Nu finns boken på vår nätsida www.priscilla.fi och kan nerladdas gratis.

Välkomna alla svenskspråkiga kvinnliga teologer med traditionell ämbetssyn att bekanta er med föreningen Priscilla och att bli dess medlemmar!

SOILI HAVERINEN, ordförande
MAILIS JANATUINEN, styrelsemedlem

Nu! Direkt från tillverkaren

KVALITETSMADRASSER och SÄNGAR

Våra bäddmadrasser är kända för effektiv fukttransport

ÖNSKE SÄNG

Även specialmått

Leveranser till hela Finland • Tfn 050 380 4154 • www.onskesang.fi

OBS! Specialmått fås nu till standardmåttets pris.

Hedra minnet

Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet.

Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

BLOGG KYRKA NU

Vi förlorar ett språk

”När de kristna bilderna och det religiösa språket trängs ut i marginalerna har vi även svårt att möta kostens och litteraturens världar, eftersom de ofta relaterar till kristna bilder och symboler. Den

som inte kan sin Bibel har svårt att t.ex. förstå dju-pet i Leonard Cohens Hal-leluja.

När vi inte mera heller lär oss utantill, eller som det på engelska så fint heter ”by heart”, så tap-par vi också vårt hjärta”, skriver direktor **Sixten Ekstrand** på *Kyrka nu*. Blog-

gen *Kyrka nu* är en efter-trädare till *Nyckelbloggen* och fokuserar på vad det är att leva som kristen och vara kyrka här och nu. Den finns på kyrkanu.evl.fi.

Nu behövs mer stöd

De papperslösa i Finland är en diakonal utmaning för kyrkan.

– Förfarandet med kyrka som fristad går inte att tillämpa på de nya papperslösa, säger Tomas Ray.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Vi står inför en situation där allt fler flyktingar i Finland får negativt asylbesked, men väljer att stanna i landet. Vad betyder det för kyrkan?

– Kyrkan har ett diakonalt ansvar för de papperslösa, liksom för alla andra utsatta grupper i samhället, säger **Tomas Ray**, stiftssekreterare för mission och internationellt arbete vid domkapitlet i Borgå stift.

– Just nu finns det enligt beräkningar omkring 10 000 flyktingar som överklagat sitt negativa asylbesked men fått avslag på sin överklagan. Många av dem väljer att stanna i landet som papperslösa.

Är det aktuellt med kyrkoasyl för dem som fått avslag på sin överklagan?

– För det första: Kyrkan har inget eget asylförfarande, och för att inte skapa förvirring är det mer lämpligt att tala om ”kyrka som fristad” än ”kyrkoasyl”.

– För det andra: Förfarandet med kyrka som fristad är tillämpligt i ett läge då en asylsökande fått ett första negativt besked på sin ansökan och kommer till en församling för att be om hjälp. Det är *inte* tillämpligt på de nya papperslösa i Finland, det vill säga de flyktingar som fått avslag både på sin asylansökan och på sin överklagan av det negativa beskedet.

Vad är det för skillnad på kyrka som fristad och andra försök att hjälpa personer som fått negativa asylbesked?

– Det som är unikt med kyrka som fristad är att det är en institution som ställer sig bakom den hjälpbehövande. Till förfarandet hör också att både kyrkoherden och församlingsrådet tar ett beslut att också ekonomiskt åta sig ansvar för personen under den tid som processen pågår. De kan också koppla in en jurist i ärendet.

– Till kyrka som fristad – förfarandet hör också att det är den hjälpbehövande som frivilligt ska söka sig till en kyrka för att be om hjälp. Frågan lyfts då ofta också upp i medierna, om den asylsökande tillåter det.

– Men i den aktuella situationen i Finland har största delen av de asylsökande som överklagat ett negativt asylbeslut fortsatt bo på flyktingförläggningarna, och därför har det inte funnits så stort behov av kyrka som fristad. Det är först efter att personerna fått negativt besked på sin överklagan som de måste lämna förläggningarna. Efter det går statens hjälpinsatser ut på att övertyga dem om att de ska återvända till sina ursprungliga länder. I det läget kan det bli aktuellt med hjälp från församlingarna, men inte i form av kyrka som fristad, utan i form av andra insatser.

Vad kan kyrkan göra för de papperslösa?

– Papperslösa saknar det sociala skyddsnät som vanliga finländare har. De nya papperslösa kan inte gå till socialen och

TOMAS RAY har hand om frågor som berör flyktingar och papperslösa vid domkapitlet i Borgå stift.

”Det kan handla om att skaffa bostad men också att ge pengar, att få deras vardag att gå runt.”

Tomas Ray

be om hjälp. Några av dem kan ha en ekonomisk reserv, men den kommer inte att räcka länge. De ställs inför alternativen att frivilligt åka tillbaka till sina hemländer eller stanna kvar i Finland och försöka hanka sig fram på något sätt. Den diakonala utmaningen för kyrkan är att hitta sätt att hjälpa dem.

– De natthärbärgen som ordnas under vintermånaderna i Helsingfors har varit och är ett sätt att hjälpa. Men det har visat sig att rätt få papperslösa sökt sig till härbärgena. I stället har andra hemlösa fått plats där, och det är naturligtvis också viktigt, kyrkan ska hjälpa alla nödställda.

– Det jag hör från församlingarna visar att de gärna hjälper sådana som kommer i deras väg, som ber om hjälp. Det verkar finnas en beredskap ute i församlingarna. En del hjälper ekonomiskt, andra får fram en ring människor som kan stöda och hjälpa. Det kan handla om att skaffa bostad men också att ge pengar, att få deras vardag att gå runt.

Finns det något särskilt den som vill hjälpa papperslösa bör tänka på?

– Det man bör reda ut är vilka möjligheter människan i fråga har på lång sikt. Vad är det som är bäst för den

här personen? Kan hen överhuvudtaget tänka sig att någon gång återvända till sitt hemland? Kan personen få ett arbete av något slag och den vägen få pengar för sitt uppehälle? Det här är en gråzon: det finns skattebetalande företagare, till exempel frisörer i Helsingfors, som är papperslösa. Det finns också en del jobb i till exempel jordbrukssektorn som kan öppna sig för papperslösa.

En utbildning i flyktingarbete och frivilliga gavs vid stiftsgården Lärkkulla förra helgen, där Tomas Ray föreläste kring temat *Kyrkan som fristad – riktlinjer för kyrkoasyl*.

